Azg Ազգ

20 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 189 (3355)

Թույլ չտա՛նք, որ կամերայինի այգին էլ վերածվի սրճարանի...

Հարգելի երեւանցիներ,

Կամերային թատրոնի նվագախումբը, մի շարք հասարակական կազմակերպություններ եւ SOS-Երեւան կոալիցիան կոչ են անում միանալ եւ միասին պայքարել Կամերային տան կողքին հերթական սրճարանի կառուցման դեմ: Սպասում ենք Ձեզ եւ Ձեր ընտանիքի անդամներին հոկտեմբերի 21-ին, ուրբաթ, ժամը 12.30-ին Կամերային թատրոնի մուտքի մոտ: Նույն օրը, ժամը 13.00-ին, նույն վայրում տեղի կունենա մամլո ասուլիս, որի ավարտին նախատեսվում է նամակ հղել Երեւանի քաղաքապետին:

Մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք զանգահարել 54-15-29, 58-20-39 հեռախոսահամարներով:

Եվրոպացիները սովորեցին աշխատել Հայաստանում

Ժողովուրդն էլ սովորեց փողով ընտրության գնալ

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Շատերը կհիշեն, թե 1995-ին եւ 96-ին, խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրությունների ժամանակ ինչպես լորդ Ռասել Ջոնսոնի ղեկավարած միջազգային դիտորդական խումբը մի քանի անգամ իրար տրամագծորեն հակադիր զեկույցներ հրապարակեց՝ նախնականում աղաղակող խախտումներ արձանագրելով, վերջնականում դրանք դարձնելով ընտրությունների արդյունքների վրա էապես չազդող: Այն ժամանակից շատ ջրեր են հոսել: Միջազգային դիտորդները սովորեցին Հայաստանում աշխատել, հարմարվել բացառապես «տեղական ժողովրդավարության» պահանջներին, այլեւս աղաղակող թերություն չտեսնել ընտրությունների ընթացքում եւ զգուշավոր նախնական տեսակետներ հրապարակել՝ հայացք պահելով երկրի իշխանությունների դիրքորոշումներին: Ահա եւ եվրոպացի դիտորդներն այդպես վարվեցին՝ արդեն փորձառու դարձած, ու անկախ նրանից՝ իրականում ինչպես են ընթանում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները, դրանք ժողովրդավարության պահանջներին համապատասխան են: Լրագրող, ո՞վ ես դու, որ պատկերացում ունենաս, թե ի՞նչ բան է ժողովրդավարությունը, դա քո ասածի բանը չէ:

Տես էջ 2

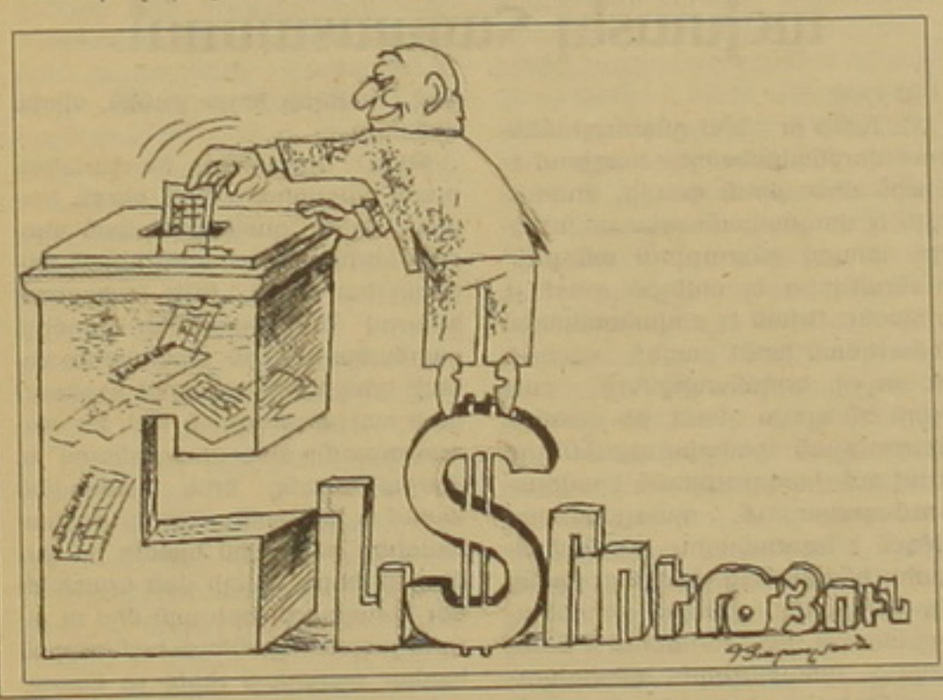

ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Ես այցելել եմ իմ իսկական ընկերներին»

Ասաց ՌԴ ՉՈՒ գլխավոր շտաբի պետ Յուրի Բալուեւսկին

Երեկ երեկոյան Երեւան ժամանեց ՌԴ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ, բանակի գեներալ Յուրի Բալուեւսկու գլխավորած պատվիրակությունը: Եռօրյա այցն աշխատանքային է: «Զվարթնոց» օդանավակայանում բարձրասիճան հյուրը պատասխանեց լրագրողների հարցերին: Պրն Բալուեւսկին նշեց. «Ես այսօր այցելել եմ իմ իսկական ընկերներին: Հայաստանը եւ Ռուսաստանը լինելով ՀԱՊԿ-ի անդամ, ամենամոտ դաշնակիցներն են այսօր այդ կազմակերպությունում, իհարկե, չեմ ուզում նեղացնել մյուսներին: Աշխատանքային այս հանդիպման օրերին մենք կունենանք ոչ միայն ռազմական, այլեւ սոցիալ-տնտեսական բնույթի հարցերի քննարկումներ պաշտպանության նախարարի, ինչպես նաեւ վարչապետի հետ»:

«Իսկ թե հիմնականում ի՞նչ հարցեր են քննարկվելու» հարցին հնչեց պատասխան. «Այս տարածաշրջանում անվտանգության ապահովման, զինուժի համատեղ պատրաստության, ռազմատեխնիկական համագործակցության վերաբերյալ»:

Այսօր բարձրաստիճան հյուրերը կհանդիպեն ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի, ՀՀ զինված ուժերի գլխ. շտաբի պետ, գեներալ-գնդապետ Միխայել Հարությունյանի, եւ ՀՀ-ում ՌԴ դեսպան Նիկոլայ Պավլովի հետ: Պատվիրակությունը կայցելի Մատենադարան, Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ՝ ծաղկեպսակ կդնի 1915 թ. զոհերի հուշակոթողին, ինչպես նաեւ կհանդիպի Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի հետ:

Յուրի Բալուեւսկին Երեւան էր ժամանել իր տիկնոջ հետ, որն առաջին անգամն էր Հայաստանում: Վերջինիս դիմավորում էր ՀՀ գլխ. շտաբի պետ Միխայել Հարությունյանի տիկինը: Պրն Բալուեւսկին կեսկատակ-կեսլուրջ վերջում նշեց, որ «երեւի կանայք են իրականացնում քաղաքականությունը» եւ խոստացավ եռօրյա աշխատանքների մասին մանրամասն տեղեկացնել մեկնելուց առաջ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ

«Եկեղեցին քանդեցին, որ մզկիթ կառուցեն»

Այս վերնագրով թուրքական «Միլլիեթ» թերթը հոկտեմբերի 19-ի համարում տեղեկացնում է, որ Դիարբեքիրի Քուլփ գավառի գյուղերից Արգունում պահպանման ենթակա հայկական եկեղեցին քանդվել է, որ տեղում մզկիթ կառուցվի: Մզկիթի կառուցումն առանձին քաղաքացիների բողոքի պատճառով կասեցված է: Ըստ «Միլլիեթի», նախ հանրապետական շրջանում հայերին պատկանող Արգուն գյուղի պատմական այս եկեղեցու քարերը նախապես քանդվել էին՝ տներ կառուցելու նպատակով, ինչի հետեւանքով եկեղեցին ավերվել էր եւ դառնալով ծիսակատարությունների համար ոչ պիտանի՝ լքվել:

Այնուամենայնիվ, մշակութային արժեքների եւ բնապահպանության խորհուրդը կիսավեր եկեղեցին եւ կից հայկական գերեզմանոցն ընդգրկել էր պահպանման ենթակա պատմական հուշարձանների ցանկում: Սակայն շինարար Քերեմ Էմրեն, որը նույն գյուղի բնակիչ է, համագյուղացիների հավանությամբ հիմնահատակ քանդում է եկեղեցին, ինչպես նաեւ գերեզմանոցի մի մասը եւ սկսում մզկիթ կառուցել: Եկեղեցու քարերն օգտագործվում են որպես մզկիթի հիմնաքար:

Մզկիթի շինարարությունն սկսվել է մայիսի 10-ին: Սակայն որոշ քաղաքացիների բողոքի հիման վրա Քուլփի քաղաքապետարանն ու Դիարբեքիրի քանգարանի քաղաքային վարչությունը միջամտել են, պարզելով, որ շինարարությունն ապօրինի է, եւ թեկուզ ուշացումով կասեցման որոշում ընդունել:

Գյուղապետ Սաղըֆ Թուրանը մզկիթի ապօրինի շինարարության առնչությամբ «Միլլիեթին» ասել է. «Ես փորձեցի կանխել եկեղեցու տեղում մզկիթի կառուցումը: Մզկիթի համար այլ տեղ հատկացրի եւ ասացի, որ գյուղում արդեն գործող երկու մզկիթ կա: Դրանով հանդերձ, շինարար Էմրեն գյուղացիներին հավաքելով, ուղարկեց մեր տուն: Նրանք ինձ մեղադրեցին, թե ես մզկիթին դեմ եմ, հետեւաբար հայ պետք է լինեմ, որից հետո չկարողացա դիմադրել ճնշումներին եւ տեղի տվեցի»:

Օգտվելով առիթից նշենք, որ վերոհիշյալ Քուլփը հայկական Խուլփ բնակավայրն է, որը մինչեւ 1915 թ. վարչականորեն ենթակա էր Մուշ գավառին:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Հոկտեմբերի 30-ից Հայաստանն անցնում է ձմեռային ժամանակի

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հայաստանի տարածքում ժամանակի հաշվարկման կարգի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, Հայաստանն անցնում է ձմեռային ժամանակի: Հոկտեմբերի լույս 30-ի գիշերը ժամը 3-ին ժամացույցի սլաքները պետք է տեղափոխել մեկ ժամով հետ: Այս մասին հայտնեցին ՀՀ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության մամուլի ծառայությունից:

«Վիլմա» փոթորիկը արդեն զոհեր է խլել

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Վիլմա» փոթորիկը, որ ամենահզորն է դիտարկումների ողջ պատմության մեջ, շարունակում է ուժ հավաքել՝ մոտենալով ԱՄՆ-ին, եւ արդեն առաջին զոհերն է խլել: «Ռոյթերի» հաղորդման համաձայն, Հաիթիի մոտ 10 բնակիչներ են զոհվել հերթական՝ այս սեզոնի արդեն 21-րդ փոթորիկից: Չորեքշաբթի առավոտյան Փոթորիկների կանխատեսման կենտրոնը «Վիլմա» փոթորկին շնորհել է վտանգավորության ամենաբարձր՝ հինգերորդ կատեգորիան («չափազանց վտանգավոր»), թեեւ դեռ երկուշաբթի պտտահողմը դասակարգվում էր իբրեւ արեւադարձային մրրիկ: CNN-ի հաղորդմամբ, արդեն հիմա ճնշումը պտտահողմի միջուկում նվազել է մինչեւ 884 միլիբարի. սա դիտարկումների սկզբից գրանցված լարվածության ամենածանրակշիռ ցուցանիշն է: Որքան ավելի լարված է օդը փոթորկի ներսում, այնքան մեծ է ավերիչ ուժը, որը վիթխարի փոշեծծչի պես սրբում է ամեն ինչ երկրի երեսից: «Վիլման» մոտենում է Մեքսիկական ծոցին եւ, ինչպես կանխատեսում են ամերիկացի օդերեւութաբանները, շաբաթ օրը կհասնի Ֆլորիդան: Եթե հավատանք կանխատեսումներին, «Վիլման» չի սպառնում Նոր Օռլեանին եւ Մեքսիկական ծոցի նավթային հարթակներին: Սակայն ցուցանները երկյուղում է, որ փոթորիկը ահռելի վնաս կհասցնի Ֆլորիդայի պլանտացիաներին, որոնք ներկայումս նոր-նոր սկսել են վերականգնվել 2004 թվականի սեզոնի վեց փոթորիկներից հետո:

Հայաստանը ռադիոհեռուստահաղորդումների եվրոպական գոտում

2007 թ.-ից Հայաստանը, ինչպես նաեւ Վրաստանն ու Ադրբեջանը, ընդգրկվելու են ռադիո եւ հեռուստատեսային հեռարձակման եվրոպական գոտում: Այս մասին երեկ, մեկնաբանելով Երեւանում բացված կարի տարածաշրջանային համագործակցության կարի վարչակարգերի ղեկավարների խորհրդի 34-րդ եւ տեղեկատվայնացման հարցերով ԱՊՀ մասնակից պետությունների համակարգող խորհրդի 8-րդ նիստի ընդունած որոշումը, ասաց Հայաստանի տրանսպորտի եւ կարի նախարար **Անդրանիկ Մանուկյանը**: Նա նշեց, որ այդ որոշումը խորհրդատվական բնույթ ունի, եւ Հայաստանը պայքարելու է, որպեսզի այն կյանքի կոչվի:

Վերոնշյալ կառույցների նիստի վերաբերյալ որոշակի տեղեկություններ լրագրողներին հայտնեց նաեւ Ռուսաստանի կարի եւ ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների նախարար **Լեոնիդ Ռեյմանը**: Նա մասնավորապես հայտնեց, որ քննարկվող հարցերի թվում էր կարի մատչելիության խնդիրը: Նա բերեց նաեւ Մոսկվայի օրինակը, որտեղ բջջային կարի բաժանորդների թիվն ավելին է բնակիչների թվից, իսկ ինտերնետ կարից օգտվում է յուրաքանչյուր երկրորդը, մինչդեռ բնակչության 30 տոկոսի համար կարի այդ տեսակներն անհասանելի են:

Ի դեմ, երեկ Անդրանիկ Մանուկյանը հայտնեց, որ Երեւան էր հրավիրվել նաեւ Ադրբեջանի կարի նախարարը, որը չի ժամանել:

Ա. Մ.

Առողջապահական ցուցահանդես եւ գիտաժողով

Արդեն 4-րդ տարին անցկացվող «Առողջապահություն եւ դեղագործություն էքսպո-2005» հինգերորդ միջազգային մասնագիտացված ցուցահանդեսը, որը կազմակերպել էր «Լոգոս էքսպո սենթր» ընկերությունը, մեկնարկեց երեկ առողջապահության ազգային ինստիտուտում եւ կտեւի մինչեւ հոկտեմբերի 21-ը: Դեղագործության, ախտորոշման, ատամնաբուժության եւ բժշկագիտական տեխնոլոգիաների բնագավառների նոր նվաճումները ներկայացնող ցուցահանդեսին մասնակցող 27 ընկերությունները Հայաստանից, Ռուսաստանից ԱՄՆ-ից եւ Բելառուսից էին: Ցուցահանդեսի տաղավարներում ներկայացված էին կանխարգելման, կլինիկական բժշկության, ատամնաբուժության, դեղագործության, ախտորոշման, մայրության եւ մանկության, հիգիենայի եւ բժշկական սարքավորումների նմուշներ ու նորություններ էին: Բուժական, դեմի մաշկի խնամքի եւ վիտամինային այլ միջոցներ ներկայացնող ամերիկյան «Նյու վեյս» ընկերության հայաստանյան ներկայացուցիչ **Արիադնա Առաքելյանը** նշեց, որ ցուցահանդեսը լավ առիթ է ժամանակակից բժշկական սարքավորումներին, կազմակերպություններին ծանոթանալու, փորձի փոխանակման համար:

Եթե ընկերության ներկայացուցիչը համոզված էր, որ ցուցահանդեսի մասնակիցների փիչ քանակը կապված է ֆինանսների հետ, ապա առողջապահության ազգային ինստիտուտի տնօրեն **Դերենիկ Դումանյանն** այլ մեկնաբանություն ուներ: Նրա կարծիքով, մասնակցության համար 180 հազար դրամը խնդիր չէ, պարզապես «այս օրերին տարբեր առիթներով մի քանի ցուցահանդեսներ արդեն եղել են, եւ շատ կազմակերպություններ այսօր չեն մասնակցում, սակայն ապագայում այդ աշխատանքն էլ պետք է համակարգել, որ բոլոր ընկերությունները միասին ներկայանան»: Նախորդ նմանատիպ ցուցահանդեսների արդյունքների մասին տնօրենը չխոսեց՝ նշելով. «արդյունքների մասին բուժհիմնարկներն ավելի լավ կիմանան»:

Ցուցահանդեսն անցկացվում է «Մարդու առողջությունը» 4-րդ ազգային գիտաբժշկական կոնֆերանսի շրջանակներում, որին մասնակցում են ավելի քան 500 մասնագետներ ոչ միայն հանրապետությունից, այլեւ արտերկրից: Կոնֆերանսի քննարկումները նվիրված են «Հանրային առողջություն եւ առողջապահության կազմակերպում», «Մարդու առողջությունը առանց ծխախոտի», «ՁԼՄ-ները եւ առողջությունը» եւ այլ թեմաներին: Գիտաժողովի բացմանը առողջապահության նախարար **Նորայր Դավիդյանը** կարեւորեց ներկա ժամանակներում անցկացվող տարատեսակ հանդիպումներն ու սեմինարները, որոնք նպաստում են առողջապահության եւ բժշկագիտության որակի բարձրացմանը: Նախարարն անդրադարձավ նաեւ ոլորտի խնդիրներին եւ ձեռքբերումներին: Մասնավորապես նշեց, որ առողջապահության ֆինանսավորումը պետբյուջեից կրում է շարունակական աճ. 2004 թ. 25 մլրդ դրամի փոխարեն այս տարի հասկացվել է 32,1 մլրդ դրամ, իսկ 2007 թ. կհասնի 50 մլրդ դրամի: Նախարարն ընդգծեց, որ մեծ ուշադրություն է դարձվում ամբուլատոր-պոլիկլինիկական բուժմանը, 2006 թ.-ից, բացի ատամնաբուժականից, անվճար բուժօգնություն կստանան բնակչության բոլոր խավերը՝ սոցիալապես անապահով խմբերը, տարեցները, մինչեւ 8 տարեկան երեխաները: Նախարարի հավաստմամբ, կբարձրանա նաեւ տեղամասային թերապեւտների, մանկաբույժների, ընտանեկան բժիշկների ամսական աշխատավարձը՝ հասնելով 58,4 հազար դրամի, իսկ նեղ մասնագետներինը՝ մինչեւ 50 հազար դրամի:

Պրն Դավիդյանի խոսքերով, շարունակվում է ընտանեկան բժշկության համակարգի ներդրումը՝ ստեղծվել են 2 ընտանեկան բժշկության ամբիոններ, 81 ընտանեկան բժշկության գրասենյակներ, որոնք կրթում են ընտանեկան բժիշկների եւ բուժքույրերի:

Նախարարի ներկայացմամբ, 2001 թ.-ից նկատվել է չարորակ նորագոյացություններով եւ սիրտանոթային համակարգի հիվանդությունների աճ, որն արդյունք է բնակչության դիմելիության: Ինչպես ամբողջ աշխարհում, այնպես էլ Հայաստանում, սիրտանոթային համակարգի հիվանդություններից մահացությունն առաջին տեղն է գրավում ընդհանուր մահացության ցուցանիշների շարքում՝ կազմելով 55 տոկոս: Նախարարը նշեց, որ նախատեսվում է ընթացիկ տարվանից նշված հիվանդությունների ախտորոշումն ու բուժումը ամբուլատոր-պոլիկլինիկաներում իրականացնել անվճար: Իրականացվում են նաեւ առանձին ծրագրեր տուբերկուլոզի եւ ԴԱՎ-ի կանխարգելման համար: Կրճատվել են մանկական մահացության դեպքերը՝ հիմնականում շնչառական եւ փորլուծային հիվանդություններից, ընթացիկ ժամանակահատվածում հանրապետությունում հանգիստ է եղել համաճարակային իրավիճակը:

ԳՈՏԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Ինչն է շարաշահվել ավիացիայում եւ ով է գերիշխողը ցեմենտի շուկայում

Ավիատոմսերի շուկայում տեղի ունեցած հակամրցակցային համաձայնության դեպքին, որի մասին համառոտ տեղեկություն էինք տրամադրել մեր թերթի նախորդ համարներից մեկում, երեկ անդրադարձավ սնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը: Հանձնաժողովի ներկայացուցիչը մանրամասն ներկայացրեց այն հանգամանքները, որոնց պատճառով Երեւան-Սամբուլ-Երեւան չվերթի մասնակիցներից մեկը՝ «Ֆլայ էյր» ընկերությունը դուրս է մղվել շուկայից: Դա տեղի է ունեցել տոմսերի վաճառք իրականացնող «Բագրաս տուր» եւ «Քուլթ» ընկերությունների կնքած համաձայնագրի հետեւանքով: Հանձնաժողովը որոշեց վերոնշյալ ընկերություններին տուգանել՝ նրանցից հօգուտ պետական բյուջեի գանձելով տարեկան շրջանառության 1 տոկոսը:

«Բագրաս տուր» ընկերության նախագահ **Բագրաս Նավոյանն** իր հերթին լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ դժգոհություն հայտնեց «Արմավիայի» (երբ այն պատկանում էր «Սիբիրի ավիաուղիներին») կողմից երկու տարի առաջ իր ղեկավարած ընկերության հանդեպ իրականացված ճնշումներից՝ կապված այն բանի հետ, որ «Բագրաս տուրը» զգալիորեն իջեցրել էր Երեւան-Սամբուլ-Երեւան չվերթի այն ժամանակ 400 դոլար կազմող ավիատոմսի գինը:

Ավիացիայի ոլորտին առնչվող հաջորդ հարցը «Աերոֆլոտի» կազմակերպած «Աշուն-2005» ակցիային էր վերաբերում, որի ժամանակ պարզվել է, որ ավիաընկերության հայտարարած Երեւան-Մոսկվա չվերթի տոմսերի երեք անգամ զեղչը գործնականում կյանքի չի կոչվել: Այսինքն, տեղի է ունենում հասարակության մոլորեցում, քանի որ որեւէ թվային տվյալ, թե որ չվերթում քանի տոմս կարելի է ձեռք բերել զեղչով, չի նշվել:

«Աերոֆլոտի» ներկայացուցիչն այս կապակցությամբ հայտնեց, որ նախ՝ Հայաստանի լրատվամիջոցներով վերոնշյալ ակցիայի մասին հայտարարություն չի արվել, եւ ինքը դեմ է եղել այդ միջոցառմանը: Սակայն նա միաժամանակ գործնականում անհնար համարեց թվային տվյալ հաղորդելը զեղչված ավիատոմսերի քանակի վերաբերյալ:

Այդուհանդերձ, հանձնաժողովը ձայների մեծամասնությամբ որոշեց տուգանել «Աերոֆլոտին» բազային տուրքի 100-պատիկի չափով (100 հազար դրամ) եւ դիմել նաեւ Ռուսաստանի Դաշնության հակամենաշնորհային կոմիտեին այս հարցին անդրադառնալու առաջարկով:

Երեկ քննարկված վերջին հարցն առնչվում էր ցեմենտի շուկային: Հանձնաժողովը որոշեց այստեղ գերիշխող դիրք ունեցող ճանաչել «Արարատցեմենտ» եւ «Միկա-ցեմենտ» ընկերություններին: Միաժամանակ վերոնշյալ ընկերությունների ներկայացուցիչներին հանձնաժողովի նախագահ **Ատոմ Շահնազարյանը** հիշեցրեց, որ տեղում արտադրվող ցեմենտի գները զգալիորեն բարձրացել են: Երկու ամսում դրանք ավելացել են 20 տոկոսով, իսկ նախորդ տարվա համեմատ՝ 50 տոկոսով: Սակայն հանձնաժողովն այս կապակցությամբ չքննարկեց գերիշխող դիրքի չարաշահման հարցը, ինչն առկա էր տվյալ դեպքում: Գուցե պատճառն այն էր, որ շինարարական ընկերությունները չեն ցանկացել դիմել հանձնաժողովին ցեմենտի գների բարձրացման կապակցությամբ: Ակնհայտ է, որ գների նման բարձրացման դեպքում կթանկանա նաեւ շինարարության արժեքը: Առանց այդ էլ այն բարձր է, եւ այս ոլորտը նույնպես գերշահութաբեր է:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ընտրությունների եւս մեկ զոհ

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչությունից, հոկտեմբերի 18-ին ոստիկանության Աշտարակի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ որովայնի մասում ստացած հրազենային վնասվածքով իրենց մոտ է տեղափոխվել 1956 թ. ծնված Գարսեւան Թադեւոսյանի դիակը: Նույն օրը վիճաբանության ժամանակ Գարսեւան Թադեւոսյանի վրա կրակել եւ սպանել է 1970 թ. ծնվ. Սամվել Սողոմոնյանը: Զննությամբ դեպքի վայրից հայտնաբերվել եւ առգրավվել է «SS» տիպի ատրճանակ՝ լիցքավորված 4 փամփուշտով, 3 պարկուճ եւ «ԱԿՀ-74y» տիպի ինքնաձիգ լիցքավորված 26 փամփուշտով: Հոկտեմբերի 19-ին ոստիկանության բաժին է ներկայացել Սամվել Սողոմոնյանը եւ խոստովանել, որ նշված հանցագործությունը կատարել է ինքը, իր մոտ գտնվող «SS» տիպի ատրճանակով: Վերջինս ներկայացրել է հանցագործության գործիք ատրճանակը՝ լիցքավորված 3 փամփուշտով: Քննությունը վարում է Արագածոտնի մարզի դատախազությունը:

Ըստ խմբագրությանը հասած լուրերի, վիճաբանության շարժառիթ են հանդիսացել համայնքի ղեկավարի թեկնածուների հետ կապված պարզաբանումները, որոնց հետեւանքով հեղինակություն վայելող «Գարսո» մականվամբ Գարսեւան Թադեւոսյանը, որը 1,5 տարի առաջ ազատվել էր Սեւանի գաղութից, մահացել է կրակահերթից:

«Ազգը» փորձեց Արագածոտնի դատախազությունից մանրամասներ իմանալ, սակայն չհաջողվեց:

ՄԱՐԻԱՆՆԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԳՈՒՅԺ

Մահացել է Հրանտ Ոսկանյանը

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի որոշմամբ, ճանաչված պետական եւ քաղաքական գործիչ Հրանտ Ոսկանյանի մահվան կապակցությամբ ստեղծվել է հուղարկավորման կառավարական հանձնաժողով՝ ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանի գլխավորությամբ:

Ինչպես հայտնում են ՀՀ կառավարության աշխատակազմի տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, կառավարական հանձնաժողովի որոշմամբ, Հրանտ Ոսկանյանի հոգեհանգիստը տեղի կունենա հոկտեմբերի 20-ի ժամը 18:00-ից՝ Սայաթ-Նովա փողոց, թիվ 29 շենք, 12 հասցեում, հուղարկավորությունը՝ հոկտեմբերի 21-ի ժամը 14:00-ին՝ նույն հասցեից:

Եվրոպացիները սովորեցին աշխատել Հայաստանում

1-ին էջից

Ու քանի որ ՏԻՄ ընտրություններում վերջնականապես հաղթում էր նորին մեծություն դրամը, ժողովրդին էլ վերջնականապես սովորեցրին փողով ընտրություն անելուն՝ հանրաքվեից էլ ավելին պետք չէ սպասել: Որքան էլ բովանդակային քննարկման խոսք բացեն «այո»-ի ու «ոչ»-ի կողմնակիցները՝ շատ քչերն են գլուխ դնում, թե սահմանադրության փոփոխություններից որով ում լիազորությունն է ավելանում-պակասում, պառլամենտարի՞զմն է հզորանալու, թե նախագահի ինստիտուտը. հայ մարդկանց մի մասը, դեմ լինելով իշխանություններին, այն տարածում է նաեւ նրանց առաջարկած փոփոխությունների վրա, իսկ իշխանությունների կողմնակիցները «այո» կասեն նաեւ առանց այդ փոփոխություններից գլուխ հանելու: Տավալի է, բայց այդպես է՝ որքան էլ մեր քաղաքական գործիչները պնդեն, որ պետք չէ հասարակական ընթացիկ խնդիրները բերել ու կապել հանրաքվեի «այո»-ի ու «ոչ»-ի հետ: Ուրիշ է մեջտեղում մնացած ժողովրդի խնդիրը. ընտրակաբառի սովորած նրա բեւեռացված մասը համաձայն կլինի քվեարկել կոնկրետ խոսման դիմաց. ասենք՝ եթե ՏԻՄ ընտրություններում գործող դարձած տեղական հզորների խանութներից անձնագրով գնա եւ 1 կգ անվճար միս ստանա, սա՝ որպես դառը կասակ, բայց որը հեռու չէ իրականությունից: Իրականում հենց այդպես էլ կա: Եկող տարվա բյուջեով խոստացված թոշակների ավելացումները դեռ հեռու են, ավելացված բազային կենսաթոշակի 4250 դրամն ու ստացած գումարվող դրամներն էլ խնդիր չեն լուծելու: Հանրաքվեին «այո» ասելու պոտենցիալ մոտ կես միլիոն կենսաթոշակառուներին, մյուս բեւեռացված խավերին, իշխանություններին արջի ծառայություն մատուցելով մեր տեղական հզորներն արդեն սովորեցրել են քվեարկել ինչպոր բանի դիմաց:

Այս դեպքում շատ է բարդանում հանրաքվեի քարոզչության պատասխանատուների խնդիրը. ինչպե՞ս գտնել հասարակության լայն շերտերին բան ասող, վարչապետի ասած, քարոզչության բանալին, ինչպես խոսել ժողովրդի հետ՝ «այո»-ն ապահովելու համար:

Եվ երեւի ճիշտ են հանրաքվեի քարոզչական շտաբի՝ քարոզարշավի կարգախոս մշակողները, երբ արդեն մարդկանց մատուցում են «Քայլիր առաջ, քվեարկիր «այո»», «Կասարիր ճիշտ ընտրություն, քվեարկիր «այո»» պիոներական կարգախոսները, իսկ սահմանադրության նախագիծը ոչ թե ամբողջապես են տալու եւ տարածելու, այլ հանրամատչելի բացատրական մի տարբերակ են սարքելու եւ տպագրելու Հայաստանի ամեն ընտանիքին հասանելի տպաքանակով. ավելիի հույս չունեն, գիտեն վիճակը:

Թեեւ՝ զուգահեռ, հասարակության գաղափարական շերտի համար, երեկ գաղափարական սկզբունքներից բխող քարոզչության բացումը եւս եղավ ՔՈՄ նախագահ Խոսրով Հարությունյանի կողմից. սահմանադրական փոփոխությունների կոալիցիոն շտաբում ստորագրված հայտարարության տակ իր ստորագրությունը մի օր առաջ դնելով՝ Խ. Հարությունյանը երեկ համոզված ասում էր, թե հանրաքվեի դրվող նախագիծը հանրային կյանքի խնդիրները լուծելու ավելի մեծ երաշխիքներ է տալիս, եւ եթե այն միս ու արյուն չստանա կյանքում՝ հանրության համար բալասան լինել չի կարող: Իսկ ավելի կարեւորը նրա համար այն էր, որ հանրաքվեի ընթացքն ու արդյունքը պետք է ընդունելի լինեն ժողովրդի եւ միջազգային հանրության համար: Այսպես հերթով «այո»-ի կողմնակից քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչները, կախված իրենց՝ հասարակության մեջ ընդունելի լինելու եւ սահմանադրական փաթեթի հանդեպ դրական համոզվածության աստիճանից, մեկ ամսից ավելի տիրաժավորվելու են բոլոր թերթերով եւ հեռուստաընկերություններով՝ հասարակության գաղափարական շերտն ավելացնելու հույսով:

Իսկ ընդդիմությունն էն գլխից է նախանշել իր գործելակերպը. «Ո՛չ իշխանություններին, ո՛չ սահմանադրական նախագծին» ասում էր նա արդեն ամիսներ առաջ եւ ասում է հիմա: Հենց այդ կարգախոսով հակաքարոզչության իրականացման համար էլ նախորդ օրվանից մարզեր են մեկնել «Արդարություն» դաշինքի ներկայացուցիչները:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՐԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրատոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Կարող են հայերը վրացի սահակի համար ճնանմի միջոց դառնալ

Սակայն ճնանմը երբեմ քաղաքական գործոն չի դառնա

Եղբայրական Վրաստանի բարեկամությունը Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի համար երբեմն ավելի վտանգավոր է եղել, քան թշնամական Ադրբեջանի ատելությունը: Դա թերեւս պայմանավորված է անպաշտպանության մթնոլորտում լկտիացած վրաց սահակի հարմար առիթի դեմքում իսկույն լկտվելու անզուսպ հակումներով: Դրանում համոզվելու համար կարելի է անդրադառնալ հոկտեմբերի 12-ին Ախալքալաքում «Ախալցխայի ազատագրման բրիգադի» տարածած թռուցիկներին:

Դրանցում հայերին սպառնում են սպանել, նրանց վտարում հայրենի հողերից, մեղադրում են վրացական օդը թունավորելու մեջ, «անհավատարիմ շուն» են անվանում եւ ռուսների «վարձու շնագայլ», միաժամանակ հրավանքով հիշեցնում են 1915 թ. ցեղասպանության մասին, թե հայերին բնաջնջել են:

Հատկանշական է, որ 1993 թ. սկզբներին հայ ժողովրդի վրա հոխորտալիս ցեղասպանության օրինակով նրան փորձել էր սաստել նաեւ Թուրքիայի նախագահ Թուրգութ Օզալը, որը նույն տարվա աորիին հանկարծամահ եղավ: Օզալի մահն առ այսօր առեղծված է մնում երկրում:

Այլ կերպ, ցեղասպանության մասին հիշեցնելը սոսկ վրացի սահակներին յուրահատուկ երեւույթ չէ: Սակայն նրանց միանգամայն յուրահատուկ պետք է համարել դարավոր հարեւանին Թուրքիայի միջոցով սպառնալու գործելակերպը: Թերեւս այդ առումով պատահական չէր թռուցիկների զարդարումը թուրքական պետությանը խորհրդանշող կիսալուսնի եւ աստղի նկարներով, առավել եւ դրանց տարածումը հենց հոկտեմբերի 12-ին, երբ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի վրացական հատվածի բացման համար Վրաստանում էր գտնվում Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը:

Ըստ երեւույթին վրաց սահակն ինքնաթահովության համար նախընտրում է լկտվել տիրոջ ներկայությամբ, հատկապես երբ համոզված է լինում, որ այդ տերը՝ ի դեմս Թուրքիայի, չի հրաժարվել հայերի նկատմամբ ցեղասպանության քաղաքականությունից: Ինքնաթահովության համար երախտապարտության զգացումը սահակին կանգնեցնում է տիրոջը ճնելու պարտադրանքի տակ, հայերին «անհավատարիմ շուն» եւ «վարձու շնագայլ» անվանելը դառնում է ճնանմի միջոց:

Եթե որեւէ ժողովուրդ զուրկ է արժանապատվությունից, ապա նա կարող է ճնել օտար պետությանը: Սակայն չի կարող ճնանմը քաղաքական գործ դարձնել, որովհետեւ ապարդյուն է: Այս պարզ ճշմարտությունը հասկանալու համար որոշակի արժանիք է պետք: Մինչդեռ արժանապատվությունից զուրկ վրաց սահակի միակ արժանիքը բթությունն է, այլապես նա ընդամենը 70 հազար բնակչություն ունեցող Աբխազիայում կրած խայտառակ պարտությունը մոռացության տալով, հայերի վրա չէր հոխորտա, ոչ էլ ցեղասպանության մասին կհիշեցներ նրանց: Ինչո՞ւ, այն պարզ պատճառով, որ 1918 թ. դեկտեմբերին, երբ Գերմանիայի զորակցության խոստումներով թեւավորված վրաց սահակները, օգտվելով Հայաստանի անելանելի կացությունից, բազմահազար գաղթականության սովյալ եւ թշվառ վիճակից, Ադրբեջանի-մշական դավերից, ներխուժեցին Լոռի-Փամբակ, հայկական զորքերը Դրոյի հրամանատարությամբ ընդամենը 3 օրում ոչ միայն մարեցին հանրապետության տարածքը, այլեւ կատարելապես ջախջախեցին նրանց:

Ավելին, վրացական ճակատի հրամանատար, գեներալ Ծոլոկիձեն առաջինն էր դիմել փախուստի՝ ստեղծելով տագնապալի իրավիճակ ինչպես Վրաստանում, այնպես էլ մայրաքաղաք Թբիլիսիում: Քանի որ 1915 թ. ցեղասպանությունից ապրյունափամ եղած հայ ժողովուրդը իր մեջ ուժ էր գտել Սարդարապատի հերոսամարտով արժանի դաս տալ թուրք մարդասպանին, ուստի վրացի հրոսակը դիմեց անգլո-ֆրանսիական ուժերի հրամանատարությանը, այլապես Թբիլիսիի ճակատագիրը կանխորոշված էր:

Հետեւաբար հայ ժողովրդին 1915 թ. ցեղասպանության մասին հիշեցնելու փոխարեն պետք է հիշել 1918 թ. դեկտեմբերին Հայաստան ներխուժած վրացական զորքերի ջախջախումն ու հետեւություններ անել, թե ովքեր եւ ինչ հանգամանքներում են կանգնեցրել հայկական զորքերի հաղթական մուտքը կիսով չափ լված Թբիլիսի:

Հարցը սակայն սոսկ վրացի սահակը չէ, այլ Ջավախքում տիրող ամենաթողության մասին Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլու հայտարարությունը, թե «այժմ մենք վերահսկողություն ենք սահմանում, ինչը նշանակում է, որ որոշակի փուլում հնարավոր են բախումներ»: Ակնհայտ սադրանքի բնույթ կրող այս հայտարարությունը պետք է պայմանավորել վերջին շրջանում ամերիկյանի գլխավորությամբ արեւմտյան մամուլում Սաակաշվիլու հասցեին հաճախակի հնչող քննադատություններով: Դրանք դժգոհության արտահայտություններն են: Ըստ ամենայնի, Վրաստանի նախագահին չի հաջողվում վերացնել Արեւմուտքի դժգոհության պատճառները, եւ նա Իլհամ Ալիեւի նման փորձում է ապավինել Թուրքիայի աջակցությանը, նախապես իմանալով հայ-վրացական հարաբերությունների սրման հարցում վերջինի շահագրգռությունները:

Այլապես, Ախալքալաքում գործող «Վիրք» կուսակցության ղեկավար Դավիթ Ռստակյանը «Ախալցխայի ազատագրման բրիգադ» ստորագրությամբ տարածված թռուցիկները Վրաստանի հատուկ ծառայությունների գործը չէր համարի:

ՀԱՅՈՐ ՅԱՔՈԲՅԱՆ

Վրացական «24 ժամ» թերթի «մամուլի օմբուդսմեն» Նոդար Լադարիան փորձում է պաշտպանել օբյեկտիվությունը

Հայկական եկեղեցիների հարցն, ըստ Լադարիա աստվածաբանի, կարող է լուրջ հետեւանքներ ունենալ

«Ռեգիոն» կենտրոնի կազմակերպած կովկասյան լրագրողների ցանցում երեկ օնլայն հարցազրույցի հյուրն էր վրացական «24 ժամ» թերթի «մամուլի օմբուդսմեն», աստվածաբան Նոդար Լադարիան: Ներկայացնելով իր յուրօրինակ կարգավիճակն ու գործառույթները, որն Լադարիան պարզաբանեց, որ ըստ էության ինքը պաշտպանում է ընթերցողների իրավունքները: «Յուրաքանչյուր ընթերցող պետք է սպասա հավաստի, դյուրընկալելի տեղեկություն», նշում է պրն Լադարիան: Բացի այդ, օբյեկտիվության բացարձակ պահպանումը ոչ իրական լինելու պատճառով, կարեւորվում է տեղեկության ընտրությունը, նրա ձեւավորումը եւ մյուս հարցերը՝ ազատական արժեքներին համապատասխանելու կտրվածքով:

«24 ժամ» թերթի իր սյունակում Նոդար Լադարիան ներկայացնում է ոչ միայն տեղեկության օբյեկտիվությանը, հավաստիությանը վերաբերող հարցերը, այլեւ, օրինակ, այսպես կոչված՝ թշնամանքի լեզուն, անգամ եթե թշնամանքն ի հայտ է գալիս մեջբերումներով:

Անդրադառնալով Վրաստանում տարածված այն երեւույթին, երբ մարդիկ որեւէ եկեղեցու կողով անցնելիս խաչակնքում են, պրն Լադարիան գտնում է, որ դրա բացատրությունը ոչ այնքան կրոնական է, որքան սոցիալական: «Վրաստանում ուղղափառ եկեղեցու գլխավոր խնդիրն իր սոցիալական ու քաղաքական դիրքերի պահպանումն է, քանի որ այդպերդ ավելի հեշտ է բավարարել բարձրագույն հիերարխիայի նյութական կարիքները»:

Ըստ Նոդար Լադարիայի, նման իրավիճակում եկեղեցուն ձեռնտու է բնակչության մեջ տարածել քրիստոնեության ծայրահեղ նեղացված, սահմանափակված եւ մակերեսային ձեւը, որը հանգում է մի քանի ծիսական շարժումների եւ հոգեւորականության պաշտամունքի: Եվ այն, որ Վրաց ուղղափառ եկեղեցու հետեւորդներն անգամ տրանսպորտում գտնվելիս խաչ տեսնելիս խաչակնքում են, պրն Լադարիան բացատրում է, թե որքան քիչ գիտի ժողովուրդը, այնքան արտոնյալ են ադրում եպիսկոպոսները:

Խոսելով Վրաստանում հայ եկեղեցիների պատկանելության առնչությամբ վրացիների հետ բախումների եւ հակասությունների մասին, պրն Լադարիան գտնում է, որ այս հակասությունը կարող է առավել լուրջ հետեւանքների բերել: «Ես մեկ անգամ չէ, որ հանդես եմ եկել որոշ վրացի հոգեւորականների հայտայաց հայտարարությունների դեմ, բայց մի ժամանակ նույն բանն իրեն թույլ տվեց Հայ առաքելական եկեղեցու ներկայացուցիչը, եւ նրա հոգեւոր ղեկավարությունը վրաց պատրիարքարանի պահանջով նրան արտաքսեց Վրաստանից: Ի դեպ, դա միակ մարդն էր, որ գիտեր վրացերեն»:

Նոդար Լադարիան կարծում է, որ հարցն այստեղ ոչ թե եկեղեցու պատկանելությունն է, այլ Հարավային Կովկասում թշնամանքի անընդհատ թեժացումը, որը ձեռնտու է տարածաշրջանում ռուսական շահերին: Միեւնույն ժամանակ պրն Լադարիան համաձայն է, որ եթե թեկուզ 10 մարդ չի կարող աղոթել նույն տեղում, որն իրավամբ պատկանել է իր նախնիներին, արդեն դժգոհության պատճառ է: Ընդ որում, նման հարցերը կարող են կարգավորվել պետությունեկեղեցի հարաբերությունների կտրվածքով, որտեղ, պրն Լադարիայի կարծիքով, բացարձակապես բացակայում է լրագրությունը:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԳԵՍՏՍՏԵՔ

«Սբ. Ներսես Շնորհալի» շքանշան բարեգործ Պետրոս Ասլանյանին

Արաբական Միացյալ Էմիրություններում բնակվող անվանի բարեգործ Պետրոս Ասլանյանին Ամենայն Հայոց հայրապետը Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում երեկ հանձնեց Հայ առաքելական եկեղեցու «Սբ. Ներսես Շնորհալի» պատվո բարձր շքանշանը: Ազգանվեր գործունեության համար տարիներ առաջ նա արժանացել է նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիո աթոռի «Կիլիկիո Ասպետ» շքանշանին:

Եթովպիայի Ադիս-Աբեբա քաղաքում 1934 թվականին ծնված եւ կրթություն ստացած Պետրոս Ասլանյանը երկար տարիներ աշխատել է որպես տպագրիչ, հետագայում հիմնել տպագրատուն եւ նվիրվել այդ գործին: Եթովպիայի դասակարգային փոփոխությունից առաջ նա արդեն ունեցել էր հայ գաղութի ազգային առաջադիմական գործերով: 1976 թվականին իր տիկնոջ եւ 2 զավակների հետ գաղթեց Մ. Նահանգներ, սակայն 1 տարի անց որոշեց տեղափոխվել Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, ուր մինչ օրս զբաղվում է առեւտրային գործունեությամբ: Իր հիմնական գործին զուգահեռ նա հայ գաղութի ազգային վարչության ատենապետն էր մինչեւ 1994 թվականը, իսկ 1994-2000 թթ. ընտրվեց ազգային թեմականի ատենապետ: Նա մեծապես օժանդակել է Շարժայի նորակառույց հայկական եկեղեցու շինարարությանը, իսկ վերջերս նշանակվել է Արաբական Էմիրություններում Հայաստանի դեսպանատան շենքի կառուցման կոմիտեի փոխատենապետ:

Շքանշանի հանձնման արարողությունից առաջ Պետրոս Ասլանյանի բարեգործական բեղուն գործունեությունը ներկայացրեց «Տիգրան Մեծ» հասարակչական փոխտնօրեն Լյուդվիգ Հարությանը, շեշտելով նրա գթասրտությունը անապահով մարդկանց, ծերերի ու մանկատներում ապրող երեխաների հանդեպ:

«Հայրապետին համար ուրախություն է հաստատել նաեւ, որ ձեր կյանքի ողջ ընթացքում դուք դրսեւորել եք անկեղծ սեր ու նվիրում լուսո խորան Սուրբ Էջմիածնի հանդեպ եւ տարբեր հանձնառություններով ձեր աջակցությունը բերել Մայր աթոռիս առաքելության իրականացմանը քրիստոնյա մեր ժողովրդի կյանքում», ասված է Պետրոս Ասլանյանին հանձնված հայրապետական կոնդակում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Լույս է տեսել «Վազգեն Ա կաթողիկոս ամենայն հայոց» գիրքը

Երջանկահիշատակ Վազգեն Ա կաթողիկոսի մահվան 10-րդ տարելիցին նվիրված «Վազգեն Ա կաթողիկոս ամենայն հայոց» գիրքը լույս է ընծայվել Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի հրատարակությամբ:

Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի տեղեկատվական համակարգից ստացված հաղորդագրության համաձայն, գիրքը համարժեք տեղեկություններ է տալիս կաթողիկոսի կյանքի եւ գործունեության մասին, ինչպես նաեւ գրքում զետեղված են հոգելույս հայրապետի անդրանիկ կոնդակը, տարբեր առիթներով ասված քարոզներ, Նորին սրբության կյանքի զանազան դրվագների մասին հոգեւորականների ու մտավորականների հուշեր: Գրքում ընդգրկված են նաեւ Վազգեն վեհափառի մահվան տարելիցի առիթով Գարեգին ամենայն հայոց կաթողիկոսի կոնդակը եւ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի ուղերձը՝ նվիրված անցյալ տարի Վազգեն Ա կաթողիկոսի մահվան 10-րդ տարելիցի հուշերեկոյի մասնակիցներին:

Գ. Գ.

Ֆրանս-հայկական մասնագիտական կենտրոնն ունի նոր խոհանոց՝ խոհանոցային գործում մասնագիտացողների համար

Ֆրանս-հայկական մասնագիտական կենտրոն-հիմնադրամում երեկ կազմակերպվել էր «Խոհանոցային-հյուրանոցային գործ» մասնագիտության ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած խոհանոցի բացման շնորհանդեսը: Ներկա էին Հայաստանում օտարերկրյա դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ ՀՀ պատգամավոր անձինք եւ նրանց կանայք:

«Ռոն-Հայաստան մասնագիտական փոխանակումներ» ասոցիացիայի եւ «Այլանս Արմենիի» բարեգործական հիմնադրամի այս նախաձեռնությունը տրամաբանական շարունակությունն է դեռեւս 2002 թ. հունիսին հիմնադրված նախաձեռնության: Հենց այդ ժամանակ Լիոնի եւ Երեւանի քաղաքապետարանների մասնակցությամբ հիմնվեց Ֆրանս-հայկական մասնագիտական կենտրոն-հիմնադրամը:

Կրթական այս հաստատության շրջանակներում ուսուցանվում է ոչ միայն հյուրանոցային գործ մասնագիտությունը, այլեւ նորաձեւություն, որում զգալի հաջողություններ են ձեռք բերվել:

Ըստ միջոցառմանը ներկա Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան Անրի Կյունիի՝ «Խոհանոցային-հյուրանոցային գործ» մասնագիտության զարգացման նկատառումներով հետագայում հաստատությանը կից կբացվի ռեստորան:

Ա. Հ.

Իրազեկությունը պատասխանատվության գրականն է

Հայաստանին բնական բոլոր աղետներից առավել մեծ վնաս հասցրել են երկրաշարժերը, որոնք այս տարածքում հայտնի են մ.թ.ա. 18-15 հազարամյակներից:

Մեր երկրում, որը գրեթե ամբողջությամբ գտնվում է սեյսմաակտիվ գոտում, երկրաշարժերի ուժը պատմական եւ պալեոսեյսմիկ գնահատումներով հասնում է 7-8 մագնիտուդի: Մեզ մոտ 5 եւ ավելի մագնիտուդի երկրաշարժերը կրկնվում են միջին պարբերականությամբ 30-40 տարին մեկ:

Երկրաշարժերը արտակարգ բարդ եւ դեռեւս ոչ լիովին ուսումնասիրված երեւույթներ են: Դրանց կանխատեսումը բավական դժվար է, չնայած որոշ հետազոտություններ հույս են ներշնչում, որ վաղ թե ուշ այս խնդիրը կստանա իր որոշակի լուծումը: 1976 թ.-ից (սկսած Ցալդրանի երկրաշարժից) մեր տարածաշրջանում (Կովկաս, Թուրքիա, Իրան) սեյսմիկ ակտիվությունը կրկին մեծացել է, ժամանակ առ ժամանակ դիտվում են պասսիվ եւ ակտիվ հատվածներ:

Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայությունը (ՍՊԱԾ) ազգային դիտակետերի բոլոր ստորաբաժանումներից տեղեկություններ է ստանում երկրակեղեւում կատարվող գործընթացների ու երեւույթների մասին եւ այդ բոլորը համապատասխանաբար գրանցում:

Հայաստանի տարածքը՝ այդ թվում եւ Երեւանը, գտնվում է սեյսմաակտիվ լարված գոտում: Բնականաբար անհրաժեշտ է զարգացնել սեյսմիկ պաշտպանությունը: Աբխազիայում տեղի ունեցած ուժեղ երկրաշարժերի եւ դրանց հետեւանքով առաջացած կորուստների վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ բնակչության իրազեկման հիմնախնդիրն արժանի է հատուկ ուշադրության:

Բնակչության իրազեկման բարձրացման հիմնական միջոցը ուսուցումն է: Այն ընդգրկում է բնակչության բոլոր շերտերը՝ սկսած ավագ սերնդից մինչեւ երիտասարդ սերունդ եւ շարքային քաղաքացուց մինչեւ իշխանության ներկայացուցիչները: Ուսուցանված բնակչությունն այն ակտիվ հասարակությունն է, որն ի վիճակի է իր արդյունավետ գործողություններով որոշակիորեն նվազեցնել ուժեղ երկրաշարժի հնարավոր կորուստները: Երկրաշարժից պաշտպանվելը ոչ միայն գործողություններ են մինչ երկրաշարժը, երկրաշարժի ժամանակ եւ հետո, այլ գլխավորապես այն անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումն է, որոնք նվազեցնում են կորուստները ուժեղ երկրաշարժի ժամանակ:

Աբխազիայի երկրաշարժերի, մասնավորապես Սոչիայի երկրաշարժի փորձը ցույց տվեց, որ եթե մարդիկ ուսուցանված լինեին, զոհերի ու տուժածների թիվը կտրուկ կնվազեր: Ժողովուրդը պետք է իմանա, թե ինչ է սպասվում ուժեղ երկրաշարժի դեպքում:

Երկրաշարժերի մասին պատկերացում ունենալը կնպաստի ոչ միայն խուճապի կանխմանը, այլեւ կօգնի իրականացնել որոշակի գործողություններ՝ աղետին նախապատրաստվելու համար: Առանց բնակչության ակտիվ մասնակցության եւ սկզբնական բուժօգնության կազմակերպման հնարավոր չէ փրկել կյանքեր: Այսպիսով բնակչության ուսուցումը եւ իրազեկության բարձրացումը աղետին նախապատրաստվելու ծրագրի կարեւոր տարրերից մեկն է, որն իրականացնում է ՍՊԱԾ-ը: Այդպիսի ուսուցման հիմնական ձեւերն են՝

- ուսուցում հանրակրթական դպրոցներում, որը համարվում է ամենաարդյունավետներից մեկը: Մարդը վաղ հասակից ձեռք է բերում գիտելիքներ երկրաշարժի մասին: Հատուկ ուշադրություն է հատկացվում այն գործողությունների ուսումնասիրությանը, որոնք պետք է կիրառվեն ուժեղ երկրաշարժի սպառնալիքի կամ աղետի դեպքում,

- ուսուցման հատուկ դասընթացներ սեմինարների ձեւով՝ հատուկ տարիքի բնակչության համար: Անցկացվող սեմինարները կարող են ունենալ նեղ մասնագիտական ուղղվածություն կամ նպատակ հետապնդել ընդհանուր գիտելիքներ հաղորդելու բնակչության լայն խավերին,

- հանրապետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ատենակալների հատուկ ուսուցանում:

Հասարակական տեղեկատվությունը նույնպես շատ կարեւոր է բնակչության իրազեկման գործում, որն իրականացվում է զանգվածային լրատվական տեղեկատվության, հեռուստատեսության եւ ռադիոյի միջոցներով: Չնայած ուսուցման այս ձեւը երբեք չի կարող փոխարինել դասախոսունկնդիր ուղիղ կապին, բայց նյութը հետաքրքրական եւ բովանդակալից մատուցելու դեպքում կարելի է հասնել ցանկալի արդյունքների:

Աղետին նախապատրաստման ծրագրերի կազմակերպումն ու անցկացումը բարդ, անընդմեջ եւ շարունակական գործընթաց է, որը երբեք չպետք է ավարտվի մեկ անգամով:

Երկրաշարժերը բնության այն երեւույթներից են, որ մարդկանց թվում է, թե ամեն ինչ գիտեն դրանց մասին: Սակայն արտակարգ իրավիճակները ցույց են տալիս, որ նույնիսկ պատրաստված մարդիկ թույլ են տալիս տարական սխալներ: Կարեւոր խնդիր է նաեւ այն մարդկանց ուսուցումը, որոնք մասնակցելու են ուժեղ երկրաշարժից պաշտպանվելու նախապատրաստման ծրագրի իրականացմանը: Բարձր արդյունքների կարելի է հասնել միայն այն դեպքում, երբ ծրագրի բոլոր կատարողները իրազեկված եւ պատրաստված լինեն: Մեզանից յուրաքանչյուրը պետք է լրջորեն մոտենա բնակչության սեյսմիկ կուլտուրայի բարձրացման խնդիրներին:

Մ. ԱՅՎԱԶՅԱՆ
ՍՊԱԾ առաջատար մասնագետ

Հեռուստասերիալները բնակիչների առօրյայում

Արդեն 15 տարի հեռուստասերիալները ներխուժել են Հայաստան՝ լրացնելով շատերի առօրյան: Եվ չնայած սերիալների սյուժեների մեծամասնությունն ընդօրինակում է մեկը մյուսին, շարունակում են դիտողներին հետաքրքրել՝ նույնիսկ մի քանի անգամ կրկնվելու դեպքում:

Հայաստանում բնակիչների քանի՞ տոկոսն է դիտում սերիալներ, եւ թե ի՞նչ տեղ են զբաղեցնում հեռուստասերիալները նրանց առօրյայում, փորձեցինք պարզել սոցհարցման միջոցով, որին մասնակցեց 100 մարդ: Հարցման մասնակիցների 40 տոկոսը գործազուրկներ էին, բոլորն էլ դիտում էին սերիալներ՝ անհամբերությամբ հետեւելով ընթացքին: 50-ամյա տիկին Գրետան ասաց, որ առանց սերիալների չի պատկերացնում իր առօրյան, իսկ դրական կերպարները այնքան հարազատ են իրեն, որ կարծես ընտանիքի անդամները լինեն...

Սերիալներ չէր դիտում հարցման մասնակիցների 20 տոկոսը: Նրանցից մի տղամարդ զայրացած պատասխանեց. «Սերիալների պատճառով այնքան ժամանակ եմ բացակայում տնից, մինչեւ ավարտվեն»:

10 տոկոսը համարում է, որ սերիալները վատ են անդրադառնում սեփական եսի ձեւավորմանը, քանի որ դիտողների զգալի մի մաս փորձում է նմանվել հերոսներին՝ ընդօրինակելով նրանց թե դրական, թե բացասական կողմերը:

Մյուս 10 տոկոսը տանը սերիալներ չէին դիտում ժամանակի սղության պատճառով, իսկ 5 տոկոսը սերիալներին հետեւում է թերթի միջոցով:

Հեռուստասերիալներ դիտողների 30 տոկոսը երիտասարդներ էին, տղաներին գրավում էին գեղեցիկ կանայք եւ նրանց լարված պայքարը տղամարդկանց համար: 25-ամյա մի երիտասարդ ասաց, որ, ճիշտ է, սերիալներ դիտելու գլխավոր պատճառը գեղեցիկ դերասանուհիներն են, սակայն դա չի նշանակում, թե հայ աղջիկներն իրենց ճաշակով եւ գեղեցկությամբ զիջում են նրանց: Աղջիկների մեծամասնությունը սերիալներ դիտում է ճաշակ զարգացնելու եւ նորաձեւությանը հետեւելու համար, իսկ ուսանողուհի Տաթեւիկը նշեց, որ այդ ամենի հետ իրեն հատկապես գրավում են սիրո ռոմանտիկական պահերը: Գուցե նաեւ սեքսուալ կամ էրոտիկ տեսարանները:

ՏԱԹԵՎ ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ

Տատուն հին մշակույթի բաղադրիչ է, բայց ոչ առաջավոր մտածողության աղացույց

Քար ու ժայռի, մագաղաթի ու կտավի վրա գրել-նկարելուց ձանձրացած մարդը մի օր որոշեց որոշես նկարագրելիք տարածք օգտագործել նաեւ սեփական մարմինը: Այդ որոշումը վաղեմությամբ է չափվում: Ասվածի ամենահին ապացույցը մեր թվարկությունից առաջ 2000 թվին է պատկանում եւ գտնվել է Եգիպտոսում: Մարմնին դաջվածք անելու սովորույթն օտար չի եղել նաեւ Ամերիկայի, Աֆրիկայի, Հնդկաստանի, Ճապոնիայի, Չինաստանի բնակիչներին: Մարդիկ դիմացել են դաջման ցավերին, քանի որ պատկերներն, ըստ նրանց, ունեցել են հավատալիքի ուժ, կախարդանք: Դրանց կախարդիչ զորությանը ապավինելու փորձեր արել են ներկայիս եվրոպացիների էթնիկ նախահայրերը նույնպես: Նշված բոլոր երկրներում դաջվածքների պրակտիկան սկզբնական ժամանակահատվածում համատարած է եղել, այնուհետեւ դարձել ազնվականության ու զինվորականության առանձնաշնորհը եւ բացատրվել է կրոնով: Ժամանակակից աբխազիին դաջվածքների պրակտիկան փոխանցվել է հիմնականում Ճապոնիայից ու Չինաստանից, որտեղ հասցվել է արվեստի աստիճանի: Այս երկրների մշակույթին, կրոնին համահունչ ու հարազատ երեւույթը հետագայում գայթակղեց աբխազիին:

Հայն էլ զերծ չմնաց մարմնին դաջվածքներ ունենալու գայթակղությունից, չնայած ի բնե մեր կենսաձեւում մարդկային մարմնի գեղեցկությունը պայմանավորվել է ֆիզիկական պատրաստվածությամբ: Դա էլ ընդգծվել է հագուստի, արդուզարդի զուսպ շքեղությամբ:

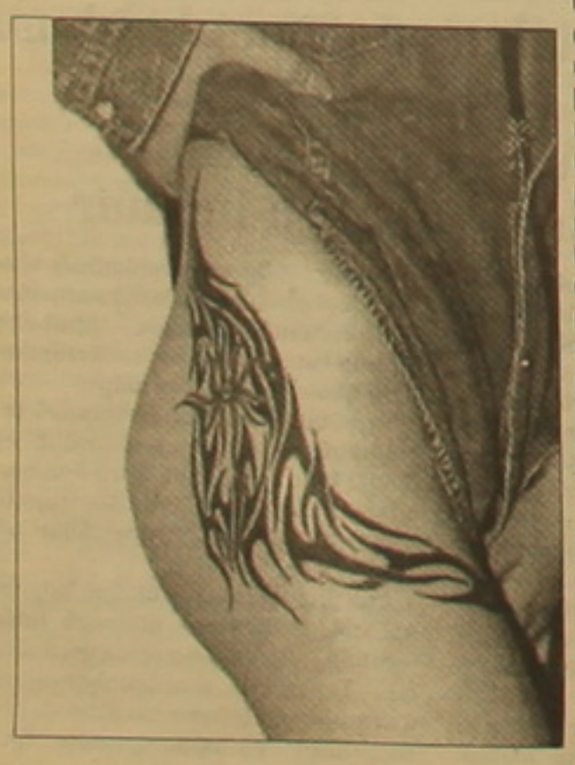

Ժամանակները փոխվել են, եւ զարգացումներով, նոր հովերով առաջիններից հետաքրքրվող մեր երիտասարդությունն այսօր ազատորեն ձեռնհաս է մարմնին որեւէ պատկեր ունենալու հնարավորությանը: Արդեն մարմինը տատուապատելը վստահվում է ոչ թե խցակից կամ ծառայակից ընկերոջը, ինչպես խորհրդային ժամանակաշրջանում, այլ մասնագետին: Տատուի՝ դաջվածքի տարբեր տեխնոլոգիաներին տիրապետող մասնագետներ ունենք համապատասխան սրահներում: Դե նրանք, ինչպես իրենց օտարերկրացի գործընկերները, միայն պատմական ակնարկներից տեղեկանում են, որ ձկան ատամները, այս ու այն կենդանու ոսկորները, շիկացած ածուխն ու էլի շատ բաներ օգտագործվել են որպես դաջելու գործիք: Թվարկած գործիքները մեր օրերում դուրս են գործածությունից: Դաջվածքի տեխնոլոգիաներն էլ, բնականաբար, զարգացել են, եւ գործիքների նոր հավաքածուն անհամեմատ ավելի անցավ է դարձնում դաջվածք անելը: Դաջվածքի կյանքի տեւողությունը կառավարելի է, ներկապնակը հարստացել, պատկերների տեսականին էլ ավելի բազմազան է դարձել: Այս բոլորը գումարվելով հետաքրքրասիրությանն ու չգիտես էլի ինչ հանգամանքների՝ ապահովում է տատուի երեւանյան սրահներ այցելողների ոչ փոքր քանակ: Մեր հասարակությունում քիչ չեն դաջվածքը ողջունողները՝ երկու սեռերի ներկայացուցիչների մեջ էլ:

Նրանց իսկ ներկայացմամբ, նպատակը մարմնին դաջվածքի առկայությամբ մարդկանց հմայել-զարմացնելն է, հետաքրքրական նորության դիմելու ձգտումը, սեփական ձանձրույթը հաղթահարելու փորձը, նորաձեւ ու ժամանակակից թվալու ցանկությունը: Բայց այս երեւույթին տուրք տալու միտումն ու լինելիությունը հիմնականում աբխաստում են ծածուկ պահել: Եվ մեծ մասամբ ոչ միայնակ, համախոհների կամ սիրեցյալի հետ իրենց մարմնի «գեղանկարով» հմայվելու ցանկությունից, այլ հասարակության բացասական կարծիքին չարժանանալու ձգտումից:

Ակնհայտ է ավագ սերնդի համարյա անհանդուրժողական մոտեցումը, չէ որ խորհրդային տարիներին դաջվածքը բանտային կյանքի անբաժան բաղադրիչն էր, լավագույն դեպքում՝ նավատորմում ծառայած լինելու ապացույց: Անհասկանալի է այսօր դաջվածք ունեցող ու գաղտնի պահողի հոգեբանությունը: Եթե արված է ընտրությունը, ապա դրան տեր կանգնելու համարձակությունն էլ, մեղմ ասած, չէր խանգարի: Իսկ գուցե ամեն դեպքում գործում է քրիստոնյայի ենթագիտակցությունը՝ չէ որ պատգամվել է յուրաքանչյուրի մարմնի տաճար լինելը, որի անաղարտության պահպանումը ենթադրում է ոչ միայն սեփական հիգիենայի ապահովում, այլեւ հոգեւոր եւ վիզուալ խնամվածություն: Քրիստոնեական մշակույթում դաջվածքի գոյությունը ապականում է դիտարկվում:

Հատկապես այս համապատկերում խիստ անհարիր ենք գտնում տատուն որպես առաջավոր եւ ազատ մտածողության ապացույց ներկայացնող թեկուզ եզակի ռեպորտաժը հանրային հեռուստատեսությամբ հեռարձակելը: Իսկ դաջվածքը կարեւորողների համար թերեւս պարզելիք մի հարց կա՝ քրիստոնեական մշակույթի կրող եմ, թե՞ ոչ:

ՆԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Սկսվեց Հուսեյնի եւ նրա 7 զինակիցների դատը

«Le Temps». դատավարության ելքը կանխորոշված է

Բաղդադում երեկ սկսվեց Իրաքի նախկին ղեկավար Սադդամ Հուսեյնի եւ նրա 7 զինակիցների դատավարությունը: Մեղադրանքների ընթերցումից հետո դատարանն զբաղվեց արարողակարգային հարցերով, ապա հայտարարվեց ընդմիջում: Դատավարությունն սկսվելու կապակցությամբ Իրաքում անցյալում կառավարած «Բաաս» կուսակցությունն ինտերնետում հրապարակել է հայտարարություն, որով իրաքցիներին կոչ է անում «առաջնորդին ողջունել զավթիչների դեմ ուղղված նոր կրակահերթերով»:

Հուսեյնին առայժմ ներկայացվող գլխավոր մեղադրանքը 1982 թ. Դուջայլ գյուղի 143 շիա մահմեդականների ոչնչացումն է Հուսեյնի շախմբի վրա կատարված հարձակումից հետո: Եթե մեղադրանքը հաստատվի, ապա Հուսեյնը եւ մյուս ամբաստանյալները կենթարկվեն մահապատժի: BBC-ն նշում է, որ ընդհանուր առմամբ Հուսեյնին ներկայացված մեղադրանքը ներառում է 12 կետ:

Դատավարությունն անցկացվում է Բաղդադում ամերիկացիների հսկողության տակ գտնվող գոտում՝ «Բաաս» կուսակցության նախկին կենտրոնակայանում: Դահլիճում հանդիսականներ չեն լինելու, սակայն դատը ցուցադրվելու է հեռուստատեսությամբ:

Ֆրանսիրեսը նշում է, որ «Միջազգային ներում» կազմակերպությունը պատվիրակություն է գործուղել Իրաք, որպեսզի իրավախախտումներ թույլ չտան: «Հյումըն ռայթս ոտչ» իրավապաշտպանական կազմակերպությունը եւ «Միջազգային ներում» դեմ են Հուսեյնի նկատմամբ մահվան կայացմանը:

«Ֆորբս» հանդեսի տվյալներով, Իրանը դիվանագիտական ուղիներով սեփական մեղադրանքներն է ներկայացրել Հուսեյնին: Նշվում է, որ 1980-88 թթ. իրան-իրաքյան պատերազմի ժամանակ ռմբահարվածներ են հասցվել իրանական դպրոցներին, մզկիթներին, տներին, օգտագործվել է քիմիական զենք, իրականացվել են ցեղասպանություն, հակամարդկային այլ ոճիրներ:

Դատավարության առիթով հետաքրքրական վերլուծական հոդված է հրապարակել Ժնեւի «Le Temps» թերթը: Ամերիկացիները եւ Իրաքի նոր ղեկավարությունը փաստորեն անաղմուկ լուծել են խնդիրը: Հուսեյնի եւ նրա զինակիցների գործերը չեն հանձնվել Միջազգային դատարանի կամ անկախ իրավաբանների խմբի իրավադատությանը: 2003 թ. ԱՄՆ-ի նախաձեռնությամբ Իրաքում ստեղծվեց հատուկ տribունալ, որի դատին ենթակա են միայն Իրաքի քաղաքացիները եւ այնտեղ կեցության իրավունք ունեցողները:

Սա նշանակում է, որ ոչ ոք չի կարող Ջորջ Բուշ ավագին դատարան կանչել եւ հարցնել, թե ինչո՞ւ 1991 թ. փետրվարին նա իրաքցիներին դրդեց ապստամբել Հուսեյնի դեմ, իսկ հետո մոտակայքում տեղաբաշխված ամերիկյան զորքերին հրամայեց չօգնել ապստամբներին: Ապստամբությունը դաժանորեն ճնշվեց, սպանվեցին հազարավոր շիա մահմեդականներ:

Դատավարության ընթացքում չի խոսվի նաեւ այն մասին, որ 1983 թ. դեկտեմբերին Իրաք այցելեց ԱՄՆ ներկայիս պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը: Նա հիանալի գիտեր Իրաքի վարչակարգի մեթոդների եւ իրանական զորքերի դեմ քիմիական զենքի օգտագործման մասին: Ռամսֆելդը, որն այն ժամանակ նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանի պատվիրակն էր, Բաղդադ էր մեկնել ԱՄՆ-Իրաք կապերն ամրապնդելու նպատակով: Եթե այդպես շարունակվեր, ԱՄՆ-ը փաստորեն կդառնար Սադդամ Հուսեյնի դաշնակիցը:

Ժնեւյան թերթը գրում է, որ այս ամենը նկատի ունենալով դատավարությանը հեռուստատեսությամբ հետեւող աշխարհի բնակչությունը փաստորեն տեսնելու է սրբագված պատմության վկայություններ, որոնք չեն արտահայտելու Հուսեյնի հանցագործությունների ճշգրիտ պատկերը: Դատավարությունը կավարտվի նրանով, որ Հուսեյնին եւ նրա մերձավորներից մի քանիսին մահապատժի կենթարկեն, իսկ Ջորջ Բուշը հանդիսավորապես կհայտարարի, թե առաքելությունը հաղթանակել է:

Պատրաստեց
Պ. ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

Նորբերտ Լամմերթը Բունդեսթագի նորընտիր նախագահ

Հոկտեմբերի 18-ին՝ Գերմանիայում անցկացված ընտրություններից 1 ամիս հետո իր առաջին նիստը գումարեց Բունդեսթագի 16-րդ նստաշրջանը, որը նախորդի համեմատ 13 պատգամավորներով ավելի է՝ ներկայացնում է 614 պատգամավոր: Ինչպես երկրի հիմնական օրենքում է գրված, Բունդեսթագի նախագահի պաշտոնի համար միակ թեկնածուին առաջադրեց ամենաուժեղ խմբակցությունը: ՔԴՄ նախագահ Անգելա Մերկելը առաջադրեց նույն կուսակցության անդամ Նորբերտ Լամմերթի թեկնածությունը: Փակ, գաղտնի քվեարկության արդյունքում 607 մասնակիցներից 564-ի քվեով Բունդեսթագի նախագահի պաշտոնում ընտրվեց 56-ամյա Նորբերտ Լամմերթը, ով 3 տարի փոխնախագահի պաշտոնն էր վարել: Փոխնախագահի պաշտոններում ընտրվեցին սոցիալ-դեմոկրատ Վոլֆգանգ Թիիրզեն, (որը Բունդեսթագի նախորդ՝ 15-րդ նստաշրջանի նախագահն էր եւ ում նախագահական լիազորությունները դադարեցվեցին Լամմերթի ընտրվելու պահին), սոցիալ-դեմոկրատ Սյուզաննա Քասքները, Քրիստոնեա-սոցիալիստական միության անդամ Գերդա Հազելֆելդտը, Կանաչներից՝ Կատրին Գյորինգ Էկկիարդտը, ազատ դեմոկրատներից Հերման Օսն Զոլմը: Փոխնախագահի 6-րդ թեկնածուն՝ Ջախերի առաջադրած Բիսին 3 անգամ չստացավ մեծամասնության քվե: Նիստն ավարտվեց առանց հստակեցման: Փոխարենը Ջախերի ղեկավար Գրեգորի Գիզին լրագրողներին պարզաբանեց, թե ուրիշ թեկնածու մտադիր չեն ներկայացնել, եւ ընտրությունը կբարդանալի այնքան, մինչեւ ընտրվի իրենց թեկնածուն:

Նույն օրը ԳԴՀ նախագահ Հորստ Քյոհլերը նախագահական Բելվյու դղյակի Կարոլոս սրահում, հատուկ արարողակարգի համաձայն, լուծարեց Գերհարդ Շրյոդերի կազմած Կառավարական կառավարությունը: Կանցլեր Շրյոդերը վայր դրեց լիազորությունները: ԳԴՀ նախագահը խնդրեց վերջինիս շարունակել իր կաբինետի աշխատանքը մինչեւ նոր կառավարության պաշտոնավարումը:

ԼՌ. Հ.
Գերմանիա

«Թայմը» փորձում է ուղղել իր սխալը

«Թայմ» ամերիկյան պարբերականն այս շաբաթ ճշմարտությանը մոտենալու մի առաջընթաց քայլ կատարեց: Հունիսի 6-ի համարում պարբերականի եվրոպական համարներում 4 ամբողջական էջ էր հատկացված Թուրքիայում զբոսաշրջության զարգացմանը: Գովազդի համար վճարողն Անկարայի առեւտրի պալատն էր, որը նաեւ 70 հոդեանոց DVD էր ներառել, որտեղ աղավաղված էր ներկայացված Հայոց ցեղասպանության փաստը: DVD-ն ձրի բաժանվել էր պարբերականի կես միլիոն եվրոպացի բաժանորդներին:

«Թայմի» խմբագիրներն անփույթ վերաբերմունքի հետեւանքով չէին գիտակցել, թե ինչ սխալ են թույլ տալիս եւ դրանով մեղսակից դառնում թուրքական ժխտողական քաղաքականությանը: Երբ Շվեյցարիայում գործող հայկական ասոցիացիան այդ առթիվ սպառնաց դատի տալ «Թայմին» շվեյցարական օրենքները խախտելու մեղադրանքով, պարբերականի գործադիր տնօրեն Ջեյմս Քելին խոստովանեց, որ ոչ ոք «պատշաճ կերպով չէր ստուգել» թուրքական DVD-ի բովանդակությունը, եւ ներողություն խնդրեց հայերից՝ նշելով, որ դա «չէր համապատասխանում արդարության եւ ճշգրտության» պարբերականի սկզբունքներին:

Հայկական ասոցիացիան լրիվ բավարարված չէր այս պատասխանով: Նրան միացան նաեւ հինգ ֆրանսիական կազմակերպություններ, որոնք իրավաբան վարձելով հետամուտ եղան պատշաճանելու իրենց իրավունքները: Ֆրանսիայում հայկական կազմակերպությունները համակարգող «Մեմուար-2000» խորհուրդը, Ազգային (Հայ դատի) կոմիտեն, «Ժաֆյուզ» ու «Ռասիզմի դեմ եւ հանուն ժողովուրդների բարեկամության» կազմակերպությունները երկար բողոքի նամակ հղեցին պարբերականին, որն ամբողջությամբ մեկ էջի վրա տպագրվեց «Թայմի» եվրոպական տարբերակի հոկտեմբերի 17-ի համարում: Սակայն հայկական կազմակերպությունների բուն պահանջը դեռ չի կատարված, եւ նրանք չեն կարող բավարարված լինել: Ինչպես սրանից առաջ նշել ենք, նույնքան կազմակերպություններ պարբերականից պահանջում են, որ մի նոր DVD պատրաստվի հայոց ցեղասպանության ճշմարտացի փաստերով եւ ձրի տրամադրվի բաժանորդներին, իսկ թուրքական DVD-ից եւ գովազդից ստացած եկամուտները տրամադրվեն հայկական ոչ շահութաբեր կազմակերպություններին:

Ընդունելով իր սխալը եւ ամբողջովին էջի վրա տպագրելով նամակը, «Թայմը» կատարել է պատասխանատվության զգացումի համապատասխան առաջին դրական քայլերը, սակայն դրանք պետք է հետեւեն նաեւ մյուս երկու քայլերով. «Թայմի» նման հեղինակավոր պարբերականին վայել չէ եկամուտներ ստանալ ժխտողական եւ ռեւիզիոնիստական գաղափարախոսների արատավոր հիմնադրամներից:

ՀԱՐՈՒԹ ՄԱՍՈՒՆՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

ՌԴ Պետդուման անօրինական է համարում Վրաստանից ռուսական զորքերի դուրսբերումը

ՌԴ Պետդումայի պատգամավորներ, անվտանգության եւ ԱՊՀ գործերի կոմիտեները որոշել են պատասխանատվություն սկսել Վրաստանից ռուսական զորքերի դուրսբերման կապակցությամբ: Պատգամավորները պատասխանատվության նախարարության, ԱԳՆ-ի, ֆինանսների նախարարության եւ այլ գերատեսչությունների հետ հանգել են այն հետեւության, որ մինչեւ 2008 թ. Բաքուի եւ Ախալքալաքի ռազմակայաններից ռուսական զորքերը դուրս բերելու որոշումն անօրինական է:

Այս կապակցությամբ պատգամավորներն ուզում են անցկացնել խորհրդարանական քննություն, ինչպես նաեւ ՌԴ գլխավոր դատախազին խնդրել պատասխանատվությամբ պարզել, թե ինչի հիման վրա է սկսվել զորքերի դուրսբերումը: «Կոմերսանտ» թերթի տվյալներով այս տեսակետը հիմնված է ԱԳՆ-ում ԱՊՀ երկրների գծով հատուկ ներկայացուցիչ Իգոր Սավոլսկու հայտնած տեղեկությունների վրա: Վերջինիս խոսքերով՝ զորքերի դուրսբերման համաձայնագիրը որպես փաստաթուղթ ստորագրված չէ եւ նույնիսկ նախաստորագրված էլ չէ: Դիվանագետը նաեւ նշել է, որ տեքստն ընդամենը «համաձայնեցված» է, իսկ ստորագրվածը քաղաքական հայտարարություն է:

Իրենց հերթին ՌԴ պատասխանատվության նախարարության ներկայացուցիչները չեն կարողացել պատասխանել այն հարցին, թե ով է հրամայել հանձնել Վրաստանին Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորքերին պատկանող մի շարք օբյեկտներ եւ մասնավորապես Գոնիոյի զինափորձարանն ու տանկանորոգման գործարանը: Ինքը՝ Սավոլսկին, Վրաստանից ռուսական ռազմակայանների դուրսբերման փաստն անվանել է «դուրսբերման հնարավոր ուղիների փորձարկում» եւ ոչ թե բուն դուրսբերում:

Ներկայումս 16 պետություններում ռուսաստանյան ռազմակայաններում եւ այլ օբյեկտներում ծառայում են մոտ 40 հազար զինծառայողներ եւ 25 հազար քաղաքացիական անձինք:

Պ. Ք.

Բոլոր անօրինական ներգաղթյալներին կփորձեն արտաքսել ԱՄՆ-ից

ԱՄՆ ազգային անվտանգության նախարարության ղեկավար Մայքլ Չերտոֆը հայտարարել է, որ իր գերատեսչությունը մտադիր է բոլոր անհրաժեշտ ջանքերը գործադրել երկրից բոլոր անօրինական ներգաղթյալներին արտաքսելու համար: «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալությունը մեջբերում է նրա հետեւյալ խոսքերը. «Մեր խնդիրն է վերջ դնել բռնելու եւ բաց թողնելու պրակտիկային ու հասնել այն բանին, որ ապօրինաբար սահմանը հատած յուրաքանչյուր անձ հայրենադարձվի»:

Չերտոֆի խոսքերով՝ իր գերատեսչությունը պետք է նշանակալի եւ տեսանելի առաջընթաց ապահովի մեկ տարվա ընթացքում: Նա զայրույթով արձանագրել է, որ Մեքսիկայի սահմանից ԱՄՆ թափանցող ներգաղթյալների հոսքը չեն կարողանում կասեցնել ոչ սահմանապահ ծառայությունները, ոչ էլ սահմանախախտների ժամանակավոր կեցության կետերը:

Ըստ Չերտոֆի տվյալների, ոչ թե Մեքսիկայից, այլ ուրիշ երկրներից ապօրինաբար ԱՄՆ եկած եւ բռնված ընդհատակյա ներգաղթյալների 80 տոկոսն ազատ է արձակվում ԱՄՆ-ի տարածքում. պարզապես նրանց պահելու տեղ չկա: Նրա կարծիքով, սահմանախախտների որոնման, կալանավորման եւ արտաքսման ամբողջ համակարգը պետք է խորապես արդիականացվի:

Սակայն ներքին անվտանգության դեպարտամենտի ղեկավարի ծրագիրը լի է հակասություններով, նշում է «Ասոշիեյթեդ պրեսը»: «Անխիր բոլոր անօրինական ներգաղթյալների» արտաքսումը հակասում է կուբացի փախստականներին ապաստան տրամադրելու ԱՄՆ պատասխանական դիրքորոշմանը, մինչդեռ այդ անձանց դժվար է համարել «օրինական ներգաղթյալ»:

Պ. Ք.

ՄԱԿ-ը խստացնում է ներքին կանոնադրությունը

ՄԱԿ-ը հաստատել է վարքագծի եւ աշխատանքի ընդունվելու նոր կանոններ, որոնք կոչված են խոչընդոտելու կազմակերպության աշխատակիցների կաշառակերությանը եւ անբարոյական վարքագծին: Խիստ միջոցները ձեռնարկվել են այն բանից հետո, երբ ՄԱԿ-ի որոշ պատասխանատուներ ներկայացվել են ֆինանսական չարաշահումների եւ կաշառակերության մեղադրանքներ, իսկ որոշ «կարույս սաղավարտներ» ամբաստանվել են սեռական չարաշահումների մեջ:

BBC-ի տվյալներով, ՄԱԿ-ում ղեկավար պատասխանատուների հավակնող բոլոր անձինք այսուհետեւ պարտավոր են լրացնել եկամուտների հայտարարագիր՝ ընդսմին նշելով ոչ միայն իրենց, այլեւ մերձավոր ազգականների (կանանց եւ զավակների) եկամուտները: Վերջին հանգամանքը հատկապես այժմեական է ՄԱԿ-ի «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի մի շարք սկանդալների կապակցությամբ: Ամերիկացի պատասխանատու Պոլ Վոլկերի անկախ հանձնաժողովի պատրաստած զեկուցագրի համաձայն, ՄԱԿ-ի որոշ ներկայացուցիչներ «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի շրջանակներում Իրաքի պարենավորումն իրականացրել են անարդյունավետ, իսկ ոմանք էլ մեծ կաշառքներ են ստացել:

Մասնավորապես ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի որդին ծրագրի շրջանակներում բավական շահութաբեր պայմանագիր է ապահովել շվեյցարական «Կոտեկնա» ընկերության համար, որի աշխատակիցն է եղել ինքը: Կոֆի Անանը պնդում է, թե ինքն անտեղյակ է այդ գործարքից: Նոր կանոնադրության մեջ նաեւ հստակորեն սահմանվում է սեռական շահագործումը: Այն բնութագրվում է որպես լուրջ օրինախախտում, որի դեպքում ՄԱԿ-ի օրինազանց աշխատակիցներն անհապաղ ազատ կարձակվեն:

Նկարչի թատերական շեւավորումները

Մ. Սարյանն իր գործունեության առաջին խանամյակում, սեռ կապեր ունենալով Մոսկվայի բոհեմ իրադարձություններով լի կյանքի հետ, երբեմ չի ափվել թատրոնի հետ: Նրա աղվեսակից ընկերները՝ Սերովը, Կորովինը, Բենուան, Սապունովը, Ռերիխը, Գոլովինը թատրոնի նկատմամբ բացառիկ սեր ու ակտիվ վերաբերմունք ունեին: Մոսկվայում արդեն ճանաչված նկարիչը թատրոնով չգայթակղվեց: Նա թատրոնից հեռու մնաց շուրջ քսան տարի: Ալեքսանդր Թաիրովը 1914 թ. կայացած Կամերային թատրոնի հիմնադիր խորհրդակցության ժամանակ Սարյանին առաջարկում է ձեւավորել հնդիկ դրամատուրգ Կալիդասայի «Շակունտալան», որը Կամերային թատրոնի անդրանիկ ներկայացումը պետք է լիներ: Սարյանը հրաժարվում է: Նկարիչը իր հրաժարումը բացատրում է նրանով, որ ինքը քաջատեղյակ չէ բեմին ու նրա տեխնիկային: Մեծանուն նկարչի համար նման դեպքում վրիպումը անհանդուրժելի կլիներ:

Մարտիրոս Սարյանը թատրոնի հետ կապվել է 1923 թ., երբ հայկական առաջին պետթատրոնի համար ստեղծեց հայտնի վարագույրը, որը միաձուլվեց նորաստեղծ թատրոնի բեմարվեստին: Վահրամ Փափազյանը Վարագույրի առիթով գրում է. «Հայաստան գալուս պես, Պետական թատրոնի ճակատին տեսնելով Սարյանի Վարագույրը, ամենից առաջ զգացի, որ հայ եմ, նստել եմ հայոց մայրաքաղաքում, եւ որպես հայ ազգի հանդիսական պետք է տեսնեմ հայկական թատրոնի մի ներկայացում»: Սունդուկյան թատրոնի այդ հրաշալի վարագույրի գովքն է անում նաեւ Օլգա Գուլազյանը. «Այդ վարագույրը հայկական խառաբաս լեռների, Հայաստանի ջեռ արեւի տակ փայլող, լույսերի ու գույների պերճախոս գովերգն է»:

Սարյան թատերական նկարչի ամենաարգասավոր, ամենաբուռն շրջանը 1930-ական թվականներն էին:

Տարբեր առիթներով նկարիչը կատարել է մի շարք բեմական ձեւավորումներ: Սարյան-գեղանկարչի բարձր գաղափարախոսությունն ու գեղարվեստական վարպետությունը աչքի է ընկել «Տիգրան», «Ալմաստ», «Դավիթ Բեկ» ներկայացումների ձեւավորման աշխատանքներում: 1938 թ. Ռոստովի ռուսական թատրոնում Ֆ. Գոթյանի «Տիգրան» պիեսը Սարյանի նկարչական ձեւավորմամբ դարձավ հուզիչ ու տրամադրող մի ներկայացում, որտեղ հայկական բնության պատկերները կատարվել էին գունային փայլուն լուծումներով: Պատմական թեմաները Սարյանի մեջ հայրենասիրական նոր կրակ է առաջացնում: Հայրենիք, ազատություն եւ հերոիկա հասկացությունները նկարչի համար դարձել էր հոմանիշներ: 1939 թ. նա կատարեց «Ալմաստի» հրաշալի ձեւավորումը, որտեղ նկարիչը փայլեց թատերային արվեստի իր վերելքով: Թատրոնում Սարյանի ձեւավորումներն աչքի ընկան իրենց մասշտաբայնությամբ, գեղարվեստական խորությամբ, գաղափարական սլացքով: Նա թատրոն բերեց հայրենի բնության գեղեցկության իր պատկերացումներն ու տարերքը: Ասածիս լավագույն վկայությունն է 1956թ. բեմադրած «Դավիթ Բեկ» ներկայացումը, որի ձեւավորումը կատարել էր Վարպետը: Նա աղավինել էր հայոց լեռների, բնության յուրօրինակ պատկերների գունային եւ ծավալային տարածական լուծումներով թատերական ձեւավորման միջոցներին: Նրա գունային լուծումները դարձել էին գաղափարական հակադրությունների արտահայտամիջոց, ինչպես նաեւ կերպարների արտաքին եւ ներքին բնութագրերի բացահայտման միջոց:

Գույնի տարածական ընդգրկումը, թատերական տարածության գեղանկարչական ֆունկցիայի սարյանական ըմբռնումը եւ դեկորների ինքնօրինակ կիրառման սկզբունքը Սարյանի հազվագյուտ վարպետության արտահայտություններն են բեմանկարչության ասպարեզում: Սարյանի գեղանկարչական արվեստի յուրահատկությունները մուտք գործեցին նաեւ թատրոն: Մ. Սարյանի տաղանդ իր դրսեւորումը գտավ նաեւ «Քաջ Նազար», «Ոսկե աքլորիկ» ձեւավորումների մեջ, ինչպես նաեւ նրա կողմից ստեղծած բազմաթիվ թատերական դիմանկարներում: 1935 թ. Հ. Ստեփանյանը գրեց «Քաջ Նազար» օպերան: Նկարիչը, ելնելով Դեմիրճյանի լիբրետոյից, սոցիալական տարբեր շերտավորումներ ներկայացնող կերպարներին բնութագրելու համար ստեղծել էր տարազի այնպիսի նմուշներ, որոնցում երեւում էր նկարչի՝ երգիծական կերպարների նկատմամբ ունեցած վերաբերմունքը: Գահ բարձրացած Նազարին Սարյանը այնպիսի պալաս էր հատկացրել, որտեղ բախտախնդիր Նազարը երկգլխանի գայլի կամ արծվի ուղվականներով էր շրջապատվել:

1932 թ. բեմադրած «Ոսկե աքլորիկ» ներկայացման մեջ հեքիաթին բնորոշ գույներն են իշխում: Իսկ Մոսկվայի թատրոնի բեմում «Պաղտասար աղբար» ներկայացումը ցույց տվեց, որ Սարյանը նաեւ բեմական տեխնիկայի հիանալի իմացություն ունի: «Պաղտասար աղբարը» առաջին անգամ ռուսաց լեզվով բեմ է բարձրանում Սարյանի ձեւավորմամբ: Ռուսական թատրոնում Պարոնյան եւ Սարյան: Հաճելի անակնկալ: Սարյան թատերական ձեւավորողի յուրովի բեկում էր նաեւ «Ֆիլոմենա Մարտուրանոն» (1956 թ.): Թատերական ասպարեզում միշտ հարազատ մնալով ճշմարտությանն ու թատերայնացման իր սկզբունքներին՝ նա միանգամայն նոր մոտեցում ցուցաբերեց այս ներկայացման բեմական պատկերայնությանը: Դասական առումով այն պարզ էր ու շքեղ:

Սարյանը կյանքի իմաստուն նկարիչ է: Նա հայ թատրոնին տվեց անհատակ ուսախություն եւ ստեղծագործական լիցքավորում: Սարյանի ձեւավորած ներկայացումներում հային հարազատ սեր ու խորհուրդ կա, ժամի ու պայծառ արեւ:

ՌՈԲԵՐՏ ԴԱՎԹՅԱՆ

Մալյանի լույսը՝ մեր մեջ

Հայ ազգային կինեմատոգրաֆիայի զարգացման գործում իր մեծ վաստակն ու ներդումն ունի ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակի դափնեկիր, կինոռեժիսոր Հենրիկ Մալյանը: Երեկ Եղիշե Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում տեղի ունեցավ Հենրիկ Մալյանի ծննդյան 80-ամյակին նվիրված ցերեկույթ:

Բացման խոսքով հանդես եկավ թանգարանի տնօրեն **Հենրիկ Բախչինյանը:** Նա ուրախությամբ նշեց, որ թանգարանում են պահվում մեծ ռեժիսորի արխիվային նյութերը եւ ավելացրեց. «Մալյանի ստեղծագործական թռիչքն այսօր չենք տեսնում, բայց նրա արվեստի լույսը կրում ենք մեր մեջ»:

Ցերեկույթին ներկա էին անվանի արվեստագետներ, կինոգետներ, գրողներ, արվեստասերներ:

Մալյան ռեժիսորի կյանքն ու ստեղծագործական գործունեությունը հանգամանորեն ներկայացրեց թանգարանի կինոարվեստի բաժնի վարիչ **Օֆելյա Այվազյանը:** Իսկ ճանաչված գրող **Ադասի Այվազյանը,** որը Մալյանի մանկության ընկերն է, իր ելույթում նշեց, որ «նրա կյանքում եւ ստեղծագործական աշխարհում չի եղել մի գաղտնիք, որ ինքը չիմանա: Այսօր նրա պակասը շատ է զգացվում կյանքում եւ կինոյում»: Ասաց, որ Մալյանի ֆիլմերը հայ ազգի հանդիսական պետք է տեսնեն հայկական թատրոնի մի ներկայացում»:

Կինոտեսաբան **Ռոբերտ Մաթեւոսյանը** նշեց, որ եթե կինոյի գյուտից մոտ 65 տարի անց մեծ երախտավոր Հ. Բեկնազարյանի «Նամուսով» ազդարարվեց հայկական գեղարվեստական կինեմատոգրաֆի սկզբնավորումը, իսկ նույն ռեժիսորի «Պեպո» փոխկանչն էր ազգային հնչուն կինոարվեստի, ապա չորս տասնամյակ հետո Հենրիկ Մալյանի «Ռոանկյունին» եւ Ֆ. Դովլաթյանի «Բարեւ, ես եմ» ֆիլմերը շրջադարձային պահ հանդիսացան ազգային կինոարվեստի ստեղծման համար:

Հենրիկ Մալյան ռեժիսորի, մարդու մասին հուշեր պատմեցին ուսանողական ընկեր, ռեժիսոր **Հենրիկ Մարգարյանը,** նկարիչ **Ստեփան Անդրանիկյանը,** դերասանուհի **Սոֆիկ Սարգսյանը:** Թանգարանի սրահում կազմակերպված էր Մալյանի կյանքը եւ ստեղծագործությունը լուսաբանող ցուցահանդես:

Սնվելով ազգային արվեստի հնագույն ակունքներից, Մալյան ռեժիսորը կինոյում եւ թատրոնում նոր մոտեցումներ, հետաքրքրական լուծումներ է գտել, նախընտրել ոչ ծավալուն սյուժեներ եւ հասել իմաստային լայն ընդհանրացումների, հոգեբանական խորության:

«Ֆիլմն ազգային է դառնում լոկ այն ժամանակ, երբ արվեստագետի տունչը, կիրքը սերտորեն կապված են ազգի շնչին ու կյանքին: Ազգային ֆիլմերը մարդու շնչառության նման մի բան են, նրա լեզվին նմանվող բան»:

Հենրիկ Մալյանի այս խոսքերը հստակ են ու պարզ: Սակայն Մալյանի ուժն ու հմայքը ստեղծագործական անկեղծության, ինքն իրեն հավատարիմ մնալու, թեմային, նյութին, ասելիքին չդավաճանելու սկզբունքի մեջ է:

Կանադահայ գրողի վաստակն գնահատում

Կանադահայ գրող Հակոբ Խաչիկյանի «Ամառ առանց այգաբացի» վեպը 1991 թ.-ի մոնրեալյան առաջին հրատարակությունից հետո 4-5 լեզուներով թարգմանվեց եւ տպագրվեց աշխարհի բազմաթիվ երկրներում:

Գրքի 250.000 տպաքանակի սպառումը՝ գրքի նկատմամբ հետաքրքրությունը եւ մամուլի արձագանքներն ամենախոսուն վկայություններն են վեպի գեղարվեստական արժեքների: Հայոց ցեղասպանության թեմայով այս վեպը՝ պատմական բարդ ժամանակի մի յուրատեսակ արձագանք է՝ մարդկային ճակատագրերի ու բախումների՝ շատ հետաքրքրական եւ իրական հոգեվիճակների դրսեւորումներով:

Վեպի հայերեն թարգմանությունը լույս տեսավ մի քանի օր առաջ՝ Ամալյա Շահումյանի թարգմանությամբ, ՀԳՄ հրատարակչությամբ: Գրքի հովանավոր Կարպիս Մուշիկյանը երեկ գրողների միությունում տեղի ունեցած «Ամառ առանց այգաբացի» գրքի շնորհանդեսին խոսեցավանեց, որ ինքը ցեղասպանության մասին գրքեր չէր կարդում. «Բոլորիս հոգու խորքում ծանրություն կա, մենք ժառանգել ենք այդ ցեղասպանության շարունակությունը»: Խաչիկյանի գիրքը կարդալուց հետո խնդրել է նրան արտոնել վեպի հայերեն թարգմանությունը: Նա ուշադրություն հրավիրեց գրքի հոգեբանական ասպեկտների վրա. «Գիրքը կարդալուց հետո հոգիս ոնց որ մաքրվեց»:

Ծնունդով պոլսեցի Հ. Խաչիկյանին ճակատագիրը ոչ միայն տարագրության, նաեւ օտարագրության մատնեց: Ամերիկյան մայր ցամաքում գրողը սկսեց ստեղծագործել անգլերենով, իսկ երկար տարիների գրականագիտական եւ բանասիրական ուսումնասիրության արգասիքը՝ «Հայ գրականության ժառանգություն» եռահատոր սպառնալի անթոլոգիան, ամփոփում է հայ գրականության ընթացքը Գողթան երգերից մինչեւ մեր ժամանակները: Երրորդ հատորը լույս տեսավ Հայաստան գալուց օրեր առաջ:

Երեկ ՀԳ միությունում ՀՀ մշակույթի նախարար Հովիկ Հովեյանը հանրությունը տարածելու եւ գրականությունը միջազգայնորեն չելի դարձնելուն նպաստելու համար Ոսկե մեդալով պարգեւատրեց մի քանի գրողներ:

Ալեքսանդր Թոփչյանը վեպի ֆրանսերեն հրատարակության առաջին ընթերցողներից է եղել: Գրականին գիրքը թարգմանելու իր դրդապատճառը չի իրականացել, որովհետեւ այդ տարիներին Հայաստանում հրատարակչական գործը գրեթե դադարել էր: Գրքի առաջին անդրադարձը տպագրվեց «Երեկոյան Երեւան» թերթում եւ հնչեց ռադիոթերթից:

Մոնրեալում ապրող մեր հայրենակից գրողին ու մտավորականին գրքույկ ներկայացրեց Դավիթ Մանդյանը՝ արժեւորելով օտարագրության երեւույթը եւ ցեղասպանության մասին այդ գրականության տարածումը դիտվեց իբրեւ մեր գրականության առավիշներն ընդարձակելու մի քանի շնորհիվ սկսել ենք նվաճել գիտական եւ բարոյահոգեբանական դիրքեր:

Նմանապես Ազատ Եղիազարյանը, Սուրեն Դանիելյանը, Արտեմ Հարությունյանը արժանիորեն գնահատեցին գրողի ու մտավորականի նրա վաստակը. «Օտար գրականության մեջ ինքն իր ձայնը, իր ոտքն ձեռքը բերեց, մոտենալով գրականությանը վանդական շերտերին»: «Խոհուն, ջամիս գրող, որ կարողացել է մնալ, Հայ դասին պատշաճ կանգնած եւ մարդկային մնալ հրեավոր ոգու գործությունը ներկայացնելիս»:

Հակոբ Խաչիկյանն իր խորագույն շնորհակալությունները հայտնեց մշակույթի նախարարությանը, հրատարակիչներին, թարգմանչին, բանախոսներին, բարեւարներին, բոլոր ներկաներին:

Ցերեկույթին հնչեցին հատվածներ վեպից՝ Սվետլանա Խանոյանի եւ Ազատ Գասպարյանի կատարմամբ:

Ազգային գրադարանը ներկայացնում է ռուս կոմպոզիտորների գործերը

19-20-րդ դարերի ռուս կոմպոզիտորների՝ Շոստակովիչի, Գլինկայի, Գլիերի, Ալյաբեւի, Չայկովսկու, Գուրլիեւի եւ մյուս հանրահռչակ կոմպոզիտորների աշխատանքների, նոտաների, արիաների, օպերաների, երաժշտագիտական գրականության եւ հրապարակումների ընտրանին երեկ ներկայացվել էր ազգային գրադարանում: Միջոցառումը նվիրված էր Հայաստանում Ռուսաստանի տարվան:

Ռուս երաժշտության պատմությունը, որ Արմեն Տիգրանյանի խոսքերով, դարավոր պատմություն ունի, սկզբում արտահայտվել է բանահյուսության ձեւով: Գրադարանի նոտային երաժշտական բաժնի վարիչ **Մարինա Սեմյոնովան** ընդգծեց ռուսական երաժշտական արվեստի կարեւորությունն ու հոտաբերությունն այնքանով, որ ռուս կոմպոզիտորների յուրաքանչյուր ստեղծագործությունում պահպանվել են ազգային տարրերը: Նրա խոսքերով, ռուս բազմաժանր երաժշտության մեջ մեծ դեր է ունեցել նաեւ հայտնի հնգյակը՝ Բորոդինը, Մուսորգսկին, Բալակիրեւը, Կյուին եւ Կորսիկովը, որոնք թեպետ երաժիշտներ չեն եղել մասնագիտությամբ, բայց մեծ ներդրում են ունեցել երաժշտագիտական, կոմպոզիտորական արվեստում:

Ցերեկույթի երկրորդ հատվածում ներկայացվեց Սերգեյ Յակովենկոյի նոր գիրքը՝ նվիրված հանրահռչակ հայ երգչուհի Զառա Դոլուխանովայի: Ինչպես նշված է գրքում, հրատարակությունը Դոլուխանովայի ստեղծագործության վերլուծությունն է, նրա դերի ներկայացումը, հեղինակի անձնական մտորումները, որոնք արդյունքում են երգչուհու եւ հեղինակի երկարամյա ընկերության ու բարեկամության: Ժամանակին Մեծ թատրոնի հրավիրված երգչուհին մերժել է սիրաջարկը՝ կամենալով ստեղծագործել կամերային երաժշտության բնագավառում: «Եվ այսօր մենք առաջվա պես շնչում ենք այն օդը, որը լի է այս ձայնի բուրմունքով՝ նուրբ, կրքոտ, գայթակղող, սիրտն ուրախությամբ լցնող եւ հոգին բարձունքներ տանող», գրել է Վլադիմիր Սոլովյովը Զառա Դոլուխանովայի մասին: Երգչուհու գեղանկարներով լի գրքին կից ձայնասկավառակում ֆրանսերեն, գերմաներեն օպերաների եւ արիաների հետ զետեղվել էին նաեւ 3 հայկական ստեղծագործություններ:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՄԱՏԻՆԱ ՍԵՄՅՈՆՈՎԱ

Անրին վերադարձը նշանավորեց գոլերով ու ռեկորդով

Ֆեմիոնների լիգայի չորս խմբերում կայացան առաջին շրջանի վերջին հանդիպումները: Տուրի գլխավոր իրադարձություններից մեկն «Արսենալի» ֆրանսիացի հարձակվող Թյերի Անրիի վերադարձն էր խաղադաշտ, ինչը նշանավորվեց չեխական «Սպարտայի» դարպասը խփած 2 գոլով: Ֆրանսիայի հավաքականի հարձակվողը սեպտեմբերի 7-ին Իռլանդիայի հավաքականի հետ ընտրական մրցախաղում ծանր վնասվածք էր ստացել եւ ավելի քան մեկ ամիս չէր խաղում: «Սպարտայի» հետ արտագնա խաղում էլ նա մեկնարկային կազմում չէր, սակայն 15 րոպե անց Արսեն Վենգերն Անրիին խաղադաշտ մտցրեց: Անրիից ընդամենը 6 րոպե պահանջվեց հաշիվը բացելու համար, իսկ ընդմիջումից հետո ամրապնդեց թիմի հաղթանակը: «Արսենալում» պաշտոնական մրցումներում խփած գոլերի թվով (186) Թյերի Անրին դարձավ ակումբի պատմության մեջ ամենաարդյունավետ ֆուտբոլիստը՝ գերազանցելով լեգենդար Յան Ռայթի ռեկորդային ցուցանիշը: Իսկ «Արսենալը» 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնելով, գրեթե ապահովեց իր մասնակցությունը հաջորդ փուլին:

Առանց միավորի կորուստ ընթանում նաեւ Մյունխենի «Բավարիան», որը վստահ հաղթանակ տոնեց «Յուվենտուսի» նկատմամբ: Ֆելիքս Մագաթի սաները զգալի առավելություն ունեին եւ պարտավոր էին խաղը շահել խոշոր հաշվով, սակայն հաղթեցին միայն մեկ գնդակի տարբերությամբ:

«Այաքսն» անդրանիկ հաղթանակը տոնեց՝ հաղթելով շվեյցարական «Թունին»: Այս անգամ հանդիպմանը չմասնակցեց Էդգար Մանուչարյանը, որը վնասվածք ուներ: Առաջին միավորները կորցրեց «Բարսելոնը»՝ ոչ-ոքի ավարտելով «Պանաթինաիկոսի» հետ արտագնա մրցախաղը: Դեռեւ առաջին խաղակեսում Սամյուել Էտոն ու Տովանի վան Բոնկհորստը չիրագործեցին գոլային պահերը: Հոկներից էլ Հունգարիայի հավաքականի հարձակվող Շանդոր Տորգելեն մեն-մենակ հայտնվելով դարպասապահի դիմաց, չկարողացավ գրավել դարպասը: Ընդմիջումից հետո էլ կաթալոնյան ակումբը գոլային մի քանի պահեր չօգտագործեց:

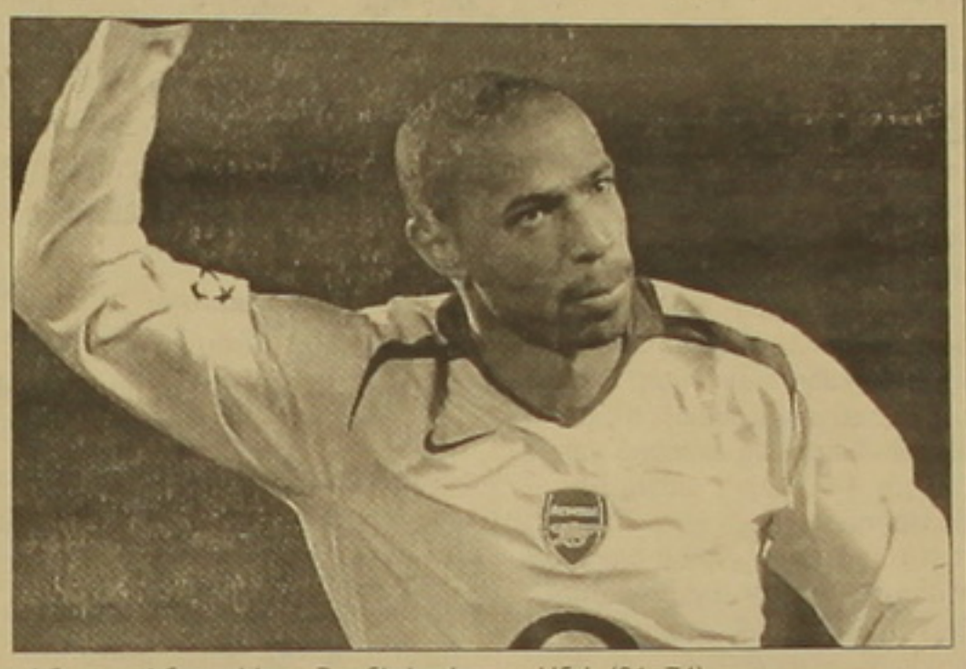

«Մանչեսթր յունայթեդն» էլ չկարողացավ սեփական հարկի տակ հաղթել «Լիլին»: Եվս 2 խաղում գրանցվեց ոչ-ոքի, իսկ «Բրյուգեն» հյուրընկալվելիս առաջին հաղթանակը տոնեց՝ պարտության մատնելով «Ռասինին»:

«A» խումբ

«Բավարիա»-«Յուվենտուս»՝ 2-1 (2-0)

Դայսլեր (32), Դեմիկելիս (39)-Իբրահիմովիչ (90):

«Ռասին»-«Բրյուգե»՝ 0-1 (0-0)

Բալաբան (75):

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բավարիա	3	3	0	0	4-1	9
2. Յուվենտուս	3	2	0	1	6-3	6
3. Բրյուգե	3	1	0	2	2-3	3
4. Ռասին	3	0	0	3	0-5	0

«B» խումբ

«Այաքս»-«Թուն»՝ 2-0 (1-0)

Անասսասիու (36, 55):

«Սպարտա»-«Արսենալ»՝ 0-2 (0-1)

Անրի (21, 74):

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արսենալ	3	3	0	0	6-2	9
2. Այաքս	3	1	1	1	4-3	4
3. Թուն	3	1	0	2	2-4	3
4. Սպարտա	3	0	1	2	1-4	1

«C» խումբ

«Պանաթինաիկոս»-«Բարսելոն»՝ 0-0

«Ոտինեզե»-«Վերդեր»՝ 1-1 (0-0)

Դի Նասալե (86)-Ֆելիպե (64, ինքնագոլ):

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բարսելոն	3	2	1	0	6-1	7
2. Ոտինեզե	3	1	1	1	5-5	4
3. Պանաթին.	3	1	1	1	2-4	4
4. Վերդեր	3	0	1	2	2-5	1

«D» խումբ

«Մանչեսթր յունայթեդ»-«Լիլ»՝ 0-0

Հեռացվեց Սկոուլզը (63, «Մանչեսթր յունայթեդ»):

«Վիլյառեալ»-«Բենֆիկա»՝ 1-1 (0-0)

Ռիկելմե (72՝ 11 մ)-Ֆեռնանդես (77):

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Մանչեսթր յուն.	3	1	2	0	2-1	5
2. Բենֆիկա	3	1	1	1	3-3	4
3. Վիլյառեալ	3	0	3	0	1-1	3
4. Լիլ	3	0	2	1	0-1	2

Սալասն ավարտեց ելույթները հավաքականում

Չիլիի հավաքականի պատմության մեջ լավագույն ռմբարկու Մարսելո Սալասը հայտարարել է ազգային թիմում ելույթներն ավարտելու մասին: 30-ամյա ֆուտբոլիստը նշել է, որ Բոլիվիայի հավաքականի հետ հանդիպումը, փաստորեն, իր վերջին խաղն էր ազգային թիմում: Ցավոք է, նա կցանկանար հանդես գալ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում, սակայն Չիլիի հավաքականը չկարողացավ եզրափակիչի ուղեգիր նվաճել: Սալասը հավաքականում վերջին անգամ հանդես է եկել այս տարվա հունիսի 4-ին, Բոլիվիայի ֆուտբոլիստների հետ կայացած ընտրական մրցախաղում: Այդ խաղում Սալասը վնասվածք ստացավ եւ այլեւս չկարողացավ խաղադաշտ դուրս գալ: Նա չմասնակցեց Կոլումբիայի եւ Էկվադորի հավաքականների հետ կայացած մրցախաղերին, որոնք ավարտվեցին ոչ-ոքի արդյունքով: Այսպիսով, Չիլիի հավաքականը վերջին անգամ աշխարհի առաջնություններում հանդես է եկել 1998 թ., որի կազմում խաղացել է Մարսելո Սալասը: Ընդհանուր առմամբ Սալասն ազգային հավաքականում հանդես է եկել 11 տարի՝ դառնալով 35 գոլի հեղինակ, ինչը ռեկորդային է:

Գեբրեսելասիեն լավագույնն է աշխարհում

Օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն, եթովպացի վազորդ Հայլե Գեբրեսելասիեն Հոլանդիայում կայացած թեթեւ ատլետիկական մարաթոնում ցույց տվեց ընթացիկ մրցաշրջանի լավագույն արդյունքը՝ մրցասրահում հաղթահարելով 2 ժամ 6 րոպե 20 վրկ-ում: Երկրորդ եւ երրորդ տեղերը զբաղեցրին ֆենիացի Կիրվա Իեգոն եւ եթովպացի Տեսֆայե Տոլան: Կանանց մրցպայքարում առաջինը վերջնագիծը հասնեց եթովպացի Կուտրե Դուլեչան (2.30.05):

Յուրօրինակ մրցամարտ

Պրոֆեսիոնալ բոքսֆամարտի պատմության մեջ առաջին անգամ նախատեսվում է մենամարտ անցկացնել կին եւ տղամարդ բոքսֆամարտիկների միջեւ: Այդ մենամարտը կկայանա դեկտեմբերի 2-ին Միսիսիպի նահանգի Սաութհեւեն քաղաքում: Կմենամարտեն աշխարհի ուժեղագույն կին բոքսֆամարտիկներից մեկը՝ Էն Վոլֆը եւ ծանրաքաշային Բո Սկիպերը: Մենամարտի կազմակերպիչ Բրայան Յանգը տեղեկացրել է, որ Սկիպերը բավական ուժեղ բոքսֆամարտիկ է, 7 մենամարտում մրցակիցներին նոկաուտի է ենթարկել: Իր հերթին Սկիպերը հայտարարել է, որ կնոջ կողմից մարտահրավեր ստանալն իր համար վիրավորական է, ուստի խոստանում է նրան եւս նոկաուտի ենթարկել:

Ճախմատային «Օսկարն» Անանդին

ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի 2000 թ. չեմպիոն, Սան Լուիսի աշխարհի առաջնության 2-րդ մրցանակակիր, հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդն արժանացել է շախմատային «Օսկարին»: «64» շախմատային ամսագրի սահմանած մրցանակը, որ ամեն տարի հարցման արդյունքներով հանձնվում է լավագույնը ճանաչված շախմատիստին, 4-րդ անգամ ստացավ Անանդը: 2004 թ. արդյունքներով Անանդը ճանաչվեց աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստ: Հարցմանը մասնակցել են 75 երկրների ներկայացուցիչներ:

Բոլղարացիներին 1,5 մլրդ դոլար է անհրաժեշտ

2014 թ. ձմեռային օլիմպիական խաղերին հավակնող Բոլղարիայի կազմկոմիտեի նախագահ, երկրի սպորտի նախկին նախարար Վասիլ Իվանով-Լուչանոն գտնում է, որ մրցումների կազմակերպման եւ անցկացման համար անհրաժեշտ է 1,5 մլրդ դոլար: Մինչդեռ ՄՕԿ-ն օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաքին տրամադրում է ընդամենը 500 մլն դոլար, որը ստացվելու է մրցումների հեռուստահրավերների վաճառքից: Մինչեւ 2006 թ. փետրվարի 1-ը «Սոֆիա-2014» կազմկոմիտեն պետք է ներկայացնի օլիմպիական խաղերի անցկացման ծրագիրը: Նշենք, որ 2014 թ. ձմեռային օլիմպիական խաղերի մայրաքաղաքը հայտնի կդառնա 2007 թ.:

ՀԱԽՄԱՍ

Թոփալովը չի պատրաստվում խաղալ Կրամնիկի հետ

ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի նորընծա չեմպիոն Վասելին Թոփալովը հայտարարել է, որ չի պատրաստվում իր տիտղոսը պաշտպանել Վլադիմիր Կրամնիկի հետ հնարավոր մրցախաղում: «Այս տարի երրորդ գերմրցաշարում հաղթեցի: Ճիշտ է, Կրամնիկը հռչակավոր շախմատիստ է, վերջին տասնամյակի ուժեղագույն գրոսմայստերներից մեկը, սակայն ներկայումս նա ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակում 7-րդն է: Ուստի գտնում եմ, որ Կրամնիկն իրավունք չունի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը վիճարկել ինձ հետ: Երբ ես էի դասակարգման ցուցակում 7-րդը, իմ մտքով անգամ չէր անցնում, որ իրավունք ունեմ մարտահրավեր նետելու առաջին համարին: Ներկայումս մեր վարկանիշների տարբերությունը հասնում է 60-ի, իսկ շախմատում դա խաղամակարդակների զգալի տարբերության մասին է վկայում: Եթե Կրամնիկին առաջարկեին իրենից 60 կետով ցածր վարկանիշ ունեցող շախմատիստի հետ մրցել, նա պարզապես կծիծաղեր: Կրամնիկի հետ չեմպիոնի կոչման համար մրցախաղ անցկացնելու իրավունք էլ չունեմ, քանի որ ՖԻԴԵ-ն մտակում է աշխարհի առաջնությունների անցկացման նոր կարգ: Մրցաշարը պետք է անցկացվի երկու տարին մեկ՝ սեպտեմբեր-հոկտեմբերին, 8 ուժեղագույն շախմատիստների մասնակցությամբ: Իսկ Կրամնիկի հետ հնարավոր է մրցախաղ անցկացնել կոմերցիոն նպատակներով, եթե, իհարկե, գտնվեն հովանավորներ», նշել է Վասելին Թոփալովը:

ՖԻԴԵ-ի նախագահ Կիրսան Իլյումժինովն էլ գտնում է, որ հնարավոր է Կրամնիկ-Թոփալով մրցախաղի անցկացումը, եթե Կրամնիկն առաջարկի նվազագույնը 2 մլն դոլար մրցանակային հիմնադրամ:

Թուրինում մարզիկները հնարավոր է ձերբակալվեն

Բացառված չէ, որ մի շարք պրոֆեսիոնալ մարզիկներ, հատկապես ԱՄՆ-ից ու Կանադայից, հրաժարվեն մասնակցել Թուրինի ձմեռային օլիմպիական խաղերին, քանի որ իտալական օրենսդրությամբ արգելված խթանիչների օգտագործման դեպքում մարզիկին սպառնում է 6 ամսից մինչեւ 2 տարի որակազրկում: Իսկ եթե մարզիկը երկրորդ անգամ է «սայթաքում», ապա ցմահ որակազրկվում է:

Իտալիայի մեկույթի փոխնախարար Մարիո Պեսկանտեն, որը կառավարության ներկայացուցիչն է օլիմպիական խաղերի կազմկոմիտեում, գտնում է, որ սխալ կլինի մարզիկների նկատմամբ իտալական օրենսդրության կիրառումը: Նրա կարծիքով, ավելի ճիշտ կլինի պատժել արգելված խթանիչների վաճառքով զբաղվողներին եւ այն բժիշկներին, որոնց խորհրդով մարզիկներն ընդունում են դրանք:

Շումախերը պատրաստ է ռեւանշի

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի յոթակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերը հայտարարել է, որ հաջորդ տարի կրկին կնվաճի աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Նա հուսով է, որ ռեւանշ կվերցնի Ֆեռնանդո Ալոնսոյից, որն այս տարի նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը: Ընթացիկ մրցաշրջանն անհաջող էր թե՛ Շումախերի, թե՛ նրա թիմի՝ «Ֆերարիի» համար: Երկուսն էլ առաջնությունում գրավեցին միայն 3-րդ տեղերը: Շումախերն անհատական հաշվարկում զիջեց Ֆեռնանդո Ալոնսոյին ու Կիմի Ռայկոնենին, իսկ «Ֆերարին» «Կոնստրուկտորների գավաթի» մրցաշարում իրենից առաջ թողեց «Ռենոյին» ու «Մակլարենին»:

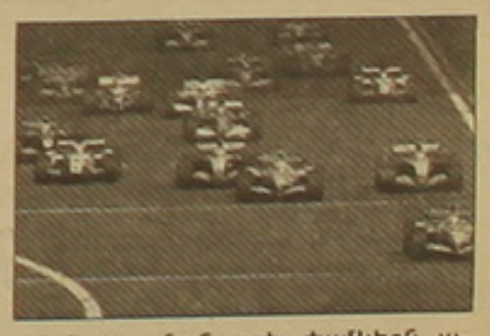

«Ֆերարիի» հետ 36-ամյա Շումախերի պայմանագրի ժամկետն ավարտվում է 2006 թ., սակայն նա չի պատրաստվում ավարտել մրցելույթները: Շումախերը նշել է, որ հիանալի մարզավիճակում է եւ մրցումներն իրեն հաճույք են պատճառում: Գերմանացի մարզիկը որոշել է այն ժամանակ հրաժեշտ տալ սիրած մարզաձեւին, երբ զգա, որ ընտանիքին քիչ ժամանակ է հատկացնում:

Մրցավարների դատավարությունը սկսվել է

Բեռլինի դատարանում սկսվել է բունդեսլիգայի երկու մրցավարների եւ «Հեմնից» թիմի ֆուտբոլիստ Շտեֆեն Կառլի դատավարությունը: 26-ամյա Ռոբերտ Հոյցերը եւ 30-ամյա Դոմինիկ Մարխը մեղադրվում են նրանում, որ իրենց սպասարկած հանդիպումների արդյունքների վրա բոմբեյթերական կետերում խոշոր խաղադրույքներ են կատարել եւ իրենց կողմնակալ մրցավարությամբ մեծ գումարներ են վաստակել: Երկու մրցավարներն էլ Գերմանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի կողմից որակազրկվել են: Նրանց նաեւ մեղադրանք է ներկայացվել անցած տարվա 42 խաղերում կաշառք վերցնելու եւ անհրաժեշտ արդյունքն ապահովելու համար: Մասնավորապես Հոյզերն ազդել է 11 խաղի արդյունքի վրա: Նա արդեն ընդունել է իր մեղքը: Դատարանը հնարավոր է մեղադրյալներին երկարաժամկետ բանտարկության դատապարտի:

Դատարանի առջեւ կկանգնեն նաեւ երեք խորվաքներ, որոնք միջնորդի դեր են կատարել մրցավարների եւ թիմերի առանձին ղեկավարների ու ֆուտբոլիստների միջեւ: Նրանց անօրինական, խարդախ գործողությունների հետեւանքով բոմբեյթերական կետերն ընդհանուր առմամբ 2 մլն եվրոյի վնաս են կրել:

Մրցավարը ցմահ որակազրկվեց

Բրազիլացի մրցավար Էդիլսոն Պերեյրա դե Կարվալյոն, որը մեղադրվում էր 11 հանդիպումների արդյունքների վրա ազդելու համար ստացած կաշառքի համար, ցմահ որակազրկվել է: Նման խիստ որոշում է կայացրել Բրազիլիայի մարզական բարձրագույն տրիբունալը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Կենտրոնական բանկի խորհրդի հանդիպումն ԱՄՀ գործադիր տնօրեն Ջերոեն Կրեմերսի հետ

Այսօր Կենտրոնական բանկի խորհուրդը հանդիպեց ԱՄՀ գործադիր տնօրեն Ջերոեն Կրեմերսի հետ:

ԿԲ նախագահ Տիգրան Սարգսյանը նշեց, որ ներկա պահին թիվ առաջին խնդիրը Հայաստանի համար կենսաթոշակային համակարգի բարեփոխման արագացման խնդիրն է: Նա հույս հայտնեց, որ ԱՄՀ-ն իր տեխնիկական եւ խորհրդատվական աջակցությունը կցուցաբերի այս հարցում:

Այնուհետեւ ԿԲ նախագահը ներկայացրեց ԿԲ-ի կողմից իրականացվող մյուս կարեւոր բարեփոխումները: Մասնավորապես՝ ԿԲ-ը 2006 թ. հունվարի 1-ից անցնելու է սղաճի նպատակադրմանը, ինչը շատ ջանքեր է պահանջում ու ներառում մեծ ծավալի նախապատրաստական աշխատանքներ, որոնք արդեն իրականացվում են: Այս առումով Հայաստանի համար առավել ընդունելի է Չեխիայի փորձը: «Մենք այժմ նկարագրում ենք անցման բոլոր պրոցեդուրաները, հստակեցնում ենք մոդելները եւ ակնկալում ԱՄՀ աջակցությունն այս հարցում», ասաց Տիգրան Սարգսյանը: Երկրորդ հերթին նա կարեւորեց բանկերում կորպորատիվ կառավարման խիստ կանոնների ներդրումը, որովհետեւ բանկային համակարգը փոքր է, ֆինանսական միջնորդության մակարդակը՝ ցածր, բանկերի կողմից հրապարակային օֆերտաները քիչ են արվում, վարկերի տեսակարար կշիռն ակտիվներում խիստ ցածր է, գրեթե բացակայում է մրցակցությունը, իսկ ներգրավվող եւ տեղաբաշխվող միջոցների տոկոսադրույքների միջեւ տարբերությունը թերեւս ամենամեծն է ԱՊՀ երկրներում: ԿԲ նախագահը նշեց, որ կորպորատիվ կառավարման ներդրումը զգալիորեն կբարելավի հանրապետության ներդրումային մթնոլորտը եւ հնարավոր է, որ մի քանի հզոր միջազգային բանկեր հայտնվեն Հայաստանում: Նշվեց, որ կորպորատիվ կառավարման ներդրումից հետո անցում է կատարվելու բանկային վերահսկողության նոր՝ Բազել 2, պայմանագրին:

ԿԲ նախագահը ներկայացրեց նաեւ բանկային վերահսկողության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումները: Նա հայտնեց, որ 2002-2004 թթ. Հայաստանն անցել է բանկերի՝ ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողության իրականացմանը:

Նշվեց, որ սկսվել է միասնական վերահսկողությանն անցնելու գործընթացը: «Մենք միասնական վերահսկողությանն անցնելու ենք 2006 թ. հունվարի 1-ից, համաթասխան օրենսդրական փոփոխություններն այժմ քննարկվում են Ազգային ժողովում: Այդ փոփոխությունների համաձայն, արժեթղթերի հանձնաժողովի եւ ապահովագրական ընկերությունների վերահսկողությունն անցնելու է ԿԲ լիազորությունների ներքո: Ըստ մեր գնահատականների, բարեփոխումների այս առաջին փուլը կտեւի 3-5 տարի», ասաց Տիգրան Սարգսյանը:

ԱՄՀ գործադիր տնօրեն Ջերոեն Կրեմերսը նշեց, որ այդ ծրագրերը խիստ կարեւոր են Հայաստանի տրավորիչ տնտեսական աճը երկարաժամկետ տեսանկյունից ապահովելու համար: Նա ասաց, որ ՀՀ իշխանությունները ճիշտ ուղի են բռնել բարեփոխումների իրականացման գործում եւ կարող են ակնկալել ԱՄՀ լիարժեք աջակցությունը թե՛ սղաճի նպատակադրման, թե՛ ֆինանսական եւ բանկային վերահսկողության, եւ թե՛ միասնական վերահսկողության մարմնի ստեղծման գործում: Նա նաեւ վստահեցրեց, որ ինքը կաշխատի այս հարցում ներգրավել նաեւ Հոլանդիայի կառավարության աջակցությունը:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՊՁԲ-05/22 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակարգային բանակցություններ՝ **ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կարիքների համար ավտոմեքենայի ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «ԲՏԱինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 289325, Հ. Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 16.00-ն:

ԱՌԱՋԻՆ ԼՈՒՐԸ՝ ԱՌԱՋԻՆ ԱԼԻՔՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՌԱԴԻՈ
«ՌԱԴԻՈԼՈՒՐ»

լրատվական-վերլուծական ծրագիր ամեն օր՝ ուղիղ եթերում **ժամը 6.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 (հայերեն եւ ռուսերեն),17.00, 18.00, 22.00, 23.00**

Օդերաշիվ լրատվություն՝ On-line ռեժիմով

www.armradio.am

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԱՃՈՒՐԴ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆԸ

Աճուրդի են հանվում գրասենյակային ու բնակարանային կահույք, համակարգիչներ, մեքենաներ եւ այլ ապրանքներ: Աճուրդային վաճառքը կկայանա 2005 թ. հոկտեմբերի 22-ին եւ 23-ին, ժամը 10:00-19:00 ԱՄՆ դեսպանատան պահեստում, որի հասցեն է Չարբախ, Արարատյան 90: Ապրանքները կարող եք զննել ուրբաթ օրը, հոկտեմբերի 21-ին, ժամը 10:00-19:00 եւ շաբաթ օրը՝ հոկտեմբերի 22-ին ժամը 9:00-10:00: Զննումն անվճար է:

Լոտերը վաճառվելու են այնպես, ինչպես կան (ԱՄՆ դեսպանատունը վաճառքի հանված ապրանքների որակի վերաբերյալ երաշխիքներ չի ապահովում): Կիրառվող աճուրդային վաճառքի նոր ձեւը թույլ է տալիս գնել լոտի առանձին իրեր. եթե ուզում եք մահճակալ, ապա կարող եք գնել միայն մահճակալը:

Պահեստ մուտք գործելու համար օգտվեք Շահուրի փողոցի կողմի մուտքից:

Այն ֆիզիկական/իրավաբանական անձինք, ովքեր մասնային վճարումներից զերծ գնումներ կատարելու իրավունք չունեն, պարտավոր են ապրանքը գնելուց հետո ՀՀ համապատասխան մարմինների հետ կարգավորել հարկային եւ մաքսային վճարումների հետ կապված հարցերը:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք այցելել www.usa.am էջի հայտարարությունների բաժին:

REQUEST FOR QUOTATIONS

UNDP Armenia

Dear Sir/Madam,

Subject: Procurement and installation of fire alarm system for EMA Training Center

We hereby solicit your quotations for the following activities:

Procurement and installation of fire alarm system for EMA Training Center

Interested bidders may obtain further information at the following address:

Name of Office:	UNDP Armenia Country Office
Address of the office:	14 Petros Adamyan street, Yerevan, Armenia
Telephone:	+ 374 10 56 60 73 ext. 126
Contact Person:	Mr. Levon Hovsepyan, Procurement Associate

Quotations must be delivered to the office above on or before 15:00, November 2, 2005. Late quotations shall be rejected.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի քաղաքապետարանի «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ-ն, որը գտնվում է Մ. Բաղրամյան պող. 76 հասցեում, մետրոպոլիտենի շարժակազմի հավաքակայանի (դեպո) տարածքում կուտակված 1000 խմ բետոնի ջարդոնի տեղափոխման աշխատանքների կատարման համար մասնագիտացված կազմակերպություններին հրավիրում է մրցակցային բանակցությունների:

Մրցույթի հրավեր ստանալու համար սույն հայտարարությունը հրատարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված մինչեւ 10-րդ օրվա ժամը 16:00-ն անհրաժեշտ է դիմել պատվիրատուին:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել ***27-48-13, 27-74-38*** հեռախոսահամարներով:

Կորել է

«Սննդի տոն» ՍՊԸ-ի հ 00412969 կլոր կնիքը եւ Երեւանի պետռեգիստրի կողմից տրված պետռեգիստրի վկայականը՝ գրանցված 02.09.96 թ. N 27811001763:

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA
LOG ON TO www.azg.am

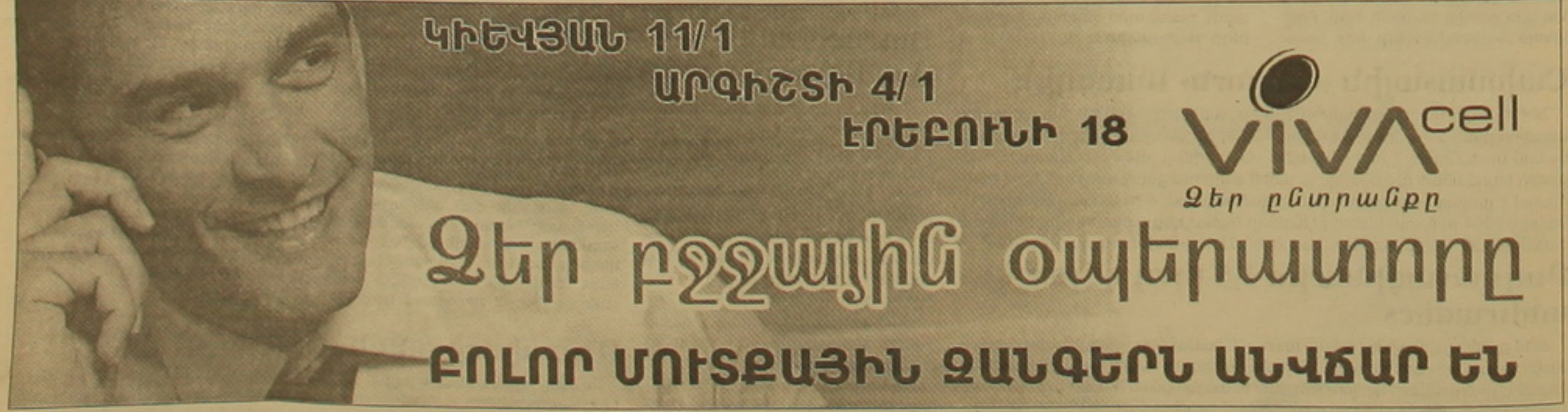

Լրատուական գործունեությունն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Ավետիսեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 19.10.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինդ» տպագրատանը: